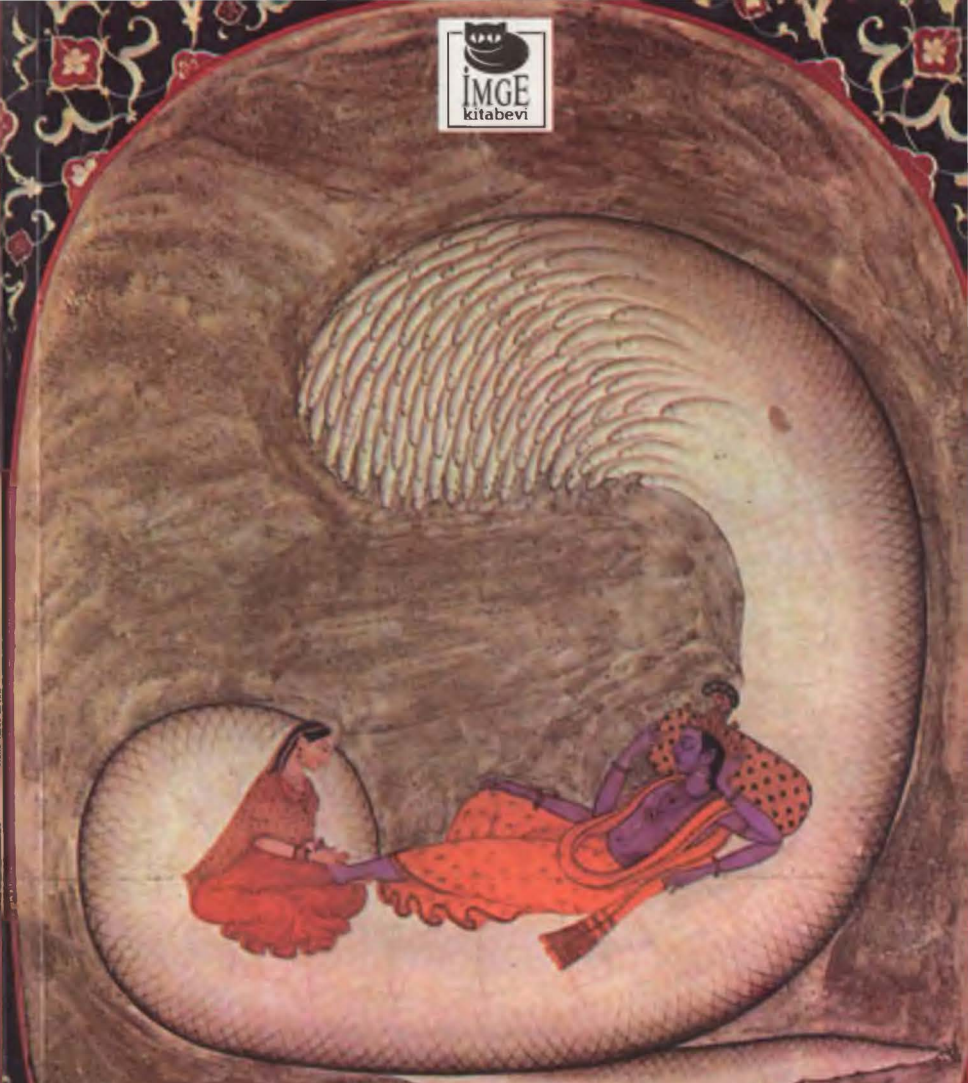
İMGE kitabevi

BAGAVAD GITA

HİNT EFSANESİ

Çeviren: Semra Çalışkan

İmge Kitabevi Yayınları: 111
Bagavad Gita
Kutlu Ezgi
ISBN 975-533-106-9
1. Baskı: Şubat 1995

Kapak Resmi
Altın Yumurta İçinde
Vişnu/Ananta-Seşa/Evren Denizi

Dizgi
İmge Ajans
Baskı ve Cilt
Zirve Ofset 229 66 84

©1995
Bu çevirinin tüm yayın hakları
İmge Kitabevi Yayınları'na aittir.
Kısmen de olsa fotokopi,
film gibi yöntemlerle çoğaltılamaz.

İmge Kitabevi
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 3 Kızılay 06650 ANKARA
Tel: (90 312) 419 46 10 - 419 46 11 Faks: (90 312) 425 65 32

BAGAVAD GİTA

•

KUTLU EZGİ

Çeviren
Sevda Çalışkan

GİRİŞ

Doğu bilgeliğinin en önemli belgelerinden biri olan **Bagavad Gita** (Kutlu Ezgi), günümüzden yaklaşık 2500 yıl kadar önce ortaya çıkan ve ozan/ermiş Vyasa tarafından söylendiği düşünülen ünlü Hint destanı **Mahabarata**'nın içinde yer alan bir bölümdür.

Mahabarata Kurukşetra Krallığını paylaşamayan iki akraba hanedan, Kuravalar ile Pandavalar arasında geçen "Büyük Savaş"ı anlatır. Aralarında kan bağı olduğu halde birbirine düşman olan ve savaş alanında karşı karşıya gelen bu iki hanedandan Kuravalar karmaşayı, Pandavalar ise düzeni simgeler. Aslında krallık yasal olarak Pandavaların hakkıdır. Ancak Kurava hanedanından Kral Dritaraştra'nın büyük oğlu Duryodana krallığın kendisi ile Pandavalardan Yudiştira arasında paylaştırılmasını öngören anlaşmaya bile uymayarak aileyi savaş noktasına getirmiştir.

Değerli komutanlar önderliğindeki iki ordu bugünkü Delhi kentinin kuzeyinde bulunan Kurukşetra'da (Kuru alanı) karşı karşıya gelirler. İşte toplam on sekiz bölümden oluşan Kutlu Ezgi **Bagavad Gita** tam bu noktada başlar. **Mahabarata**'nın içinde yer almasına karşın kendi başına ayrı bir birim oluşturan **Gita**, anlatılan savaşın anlamı, insanın hangi görev ve sorumlulukları taşıdığı, yaşam, ölüm, ölümsüzlük gibi giderek önemi büyüyen sorulara yanıtlar veren ve hem felsefe düzleminde hem de bir el kitabı olması nedeniyle uygulama açısından çok önemli bir yapıttır.

Bagavad Gita çok çeşitli düzlemlerde okunup yorumlanabilir. Tarihte yer aldığı sanılan bir savaşta "insanın kendi akrabalarını öldürmesi doğru mudur?" gibi son derece insansı bir soruya yanıt arayarak başlayan **Gita**, giderek açımlanır ve insan-insan, insan-toplum ilişkisinden insan-tanrı ilişkisine uzanan bir dizi temel soruyu ele alır ve Yoga felsefesi doğrultusunda yanıtlar.

Gerçek bir savaş bağlamında geçen olayların simgesel boyutu daha ilk dizede savaşın geçtiği yer olan Kurukşetra'nın "kutsal görev alanı" olarak betimlenmesiyle ortaya çıkar. Sonradan Hinduizm olarak örgütlenecek olan inanç sisteminde çok önemli bir kavram olan "kutsal görev" yani *Darma*, evrenin, toplumun ve insanın belli bir düzen çerçevesinde varolduğu ve bu düzen içerisinde herkesin belirli görev ve sorumluluklarla donatılmış olduğu inancıdır. **Gita**'nın başında sözü edilen kutsal görev alanı böylece hem savaşın geçtiği yeri, hem de dünyayı simgeler ve dünyadaki yaşamı bir tür savaş olarak görmemizi sağlar. Bu bağlamda artık söz konusu olan şey tarihin belirli bir anında, belirli bir yerde, belirli kişiler arasında çıkmış olan bir savaşın öyküsü değil, yaşamın ta kendisidir.

Yine de **Bagavad Gita** gerçek düzlemden simgesel düzleme geçişini bu kadar hızlı gerçekleştirmez. Bu geçişi daha yumuşak bir biçimde yönlendirir. **Gita**'nın birinci bölümü Kurava ve Pandava ordularının karşı karşıya geldiği, savaşın başlamasından hemen önceki anı anlatır. İşte tam bu anda, yani savaş boruları çalınmış, ortalık kızışmış, ve savaşın başlamasına ramak kalmışken garip bir şey olur. Pandava ordusunun en yiğit savaşçılarından biri olan Arjuna savaşmaktan vazgeçer.

Arabacısı Krişna'ya savaş arabasını iki ordunun ortasında bir yerde durdurmasını söyleyen Arjuna, böylece her iki orduyu da aynı uzaklıktan görebileceği

bir konuma gelir ve gördüğü manzara karşısında ansızın bu savaşın çok anlamsız olduğu düşüncesine kapılır; çünkü her iki tarafta da çok sevdiği ve saydığı yakınları ile dostları vardır. Bir savaşçı olarak toplumsal konumu gereği vuruşması gereken Arjuna'nın ailesine ve dostlarına bağlılığı yüzünden savaşamaz hale gelmesi onun içine düştüğü bu ikilemi son derece anlaşılır kılar. Birbiriyle çatışan iki güçlü duygunun tutsağı olan Arjuna böylece tüm hareket gücünü yitirerek okunu ve yayını bırakır, savaş alanının ortasında arabasına yığılır kalır.

İşte böyle gerçek bir sorundan, yani akrabalarla yapılan bir savaşta *Darma*'nın ne olduğu sorusundan yola çıkan **Gita**, Arjuna ile Krişna arasında geçen konuşmalarla *Darma* anlayışını giderek bu dar kalıbın dışına çıkartır. Savaş alanı dünyayı, giderek evreni simgelerken, Arjuna'nın iç çatışması tüm insanların yaşadıkları iç çatışmaların simgesi haline gelir.

Gita'nın başında Arjuna'nın yakın dostu ve arabacısı olan Krişna ise öykü boyunca farklı kimliklere bürünür. Arjuna'nın önce akıl hocası, sonra öğretmeni ve piri olan Krişna'nın daha sonra tanrısal bir kimlik kazanarak Vişnu, en son aşamada ise Sonsuz Ruhun (*Brahman*) ta kendisi olduğu anlaşılır. Böylece **Gita**, bizleri adım adım çok somut ve özel bir durumdan düşünülebilecek en soyut kavrama, Tanrı kavramının da üzerindeki Sonsuz Ruha taşır.

Arjuna'nın arkadaşı kimliğindeki Krişna onu savaşmama kararından caydırmaya çalışır ve neden bu savaşta yer alması gerektiğini açıklarken Hint kaynaklı Yoga felsefesinin temel taşları olan *Darma*, *Karma*, Yenidendoğuş (*Reinkarnasyon*), Ölümsüzlük, İçimizdeki Sonsuz (*Atman*) ve Sonsuz Ruh (*Brahman*) gibi pek çok kavrama ışık tutar ve kurtuluş yollarını gösterir.

Konu böyle giderek açımlanır ve farklı boyutlar

kazanırken Krişna'nın değişimi başlamış olur. Birinci bölümde Krişna Arjuna için yakın bir dost, bir sırdaştır. Ona gönlünden geçenleri, yaşamakta olduğu duygusal çıkmazı anlatırken Arjuna yalnızca içini dökmek ve onun tarafından anlaşılıp desteklenmek arzusundadır:

> "Kötülük belirtileri görüyorum Krişna. Savaşta kendi yakınlarımı öldürmenin bana nasıl bir şan sağlayacağını bilemiyorum" (I, 31).
>
> "Bu insanlar bizim öğretmenlerimiz, babalarımız, oğullarımız, amcalarımız, dedelerimiz, karılarımızın akrabaları ve ailemizin diğer üyeleri.
>
> Kendim ölecek olsam bile onları öldürmek istemiyorum Krişna. Bir yeryüzü krallığı şöyle dursun, üç dünya krallığı için bile yapamam" (I, 34-35).
>
> "Savaşta kendi akrabalarımızı öldürecek olduktan sonra ne tadı kalır yaşamın?" (I, 37).
>
> "Ah, kara gün! Hangi şeytana uyduk da bir dünya krallığı uğruna kendi akrabalarımızı öldürmek için toplandık bu savaş alanında?" (I, 45)

Oysa Krişna Arjuna ile aynı görüşü paylaşmamaktadır. Ona silkelenip eyleme geçmesini ve savaşmasını söyler. Krişna'nın bu kararlı tutumu karşısında verdiği karardan kuşkuya düşen Arjuna bu kez ona akıl danışır:

> "Kafam öylesine karışık ki, karar veremiyorum Yalvarırım bana bir akıl ver, beni aydınlat" (II, 7).

Bu noktada artık Krişna, Hint geleneğinde önemli bir yeri olan *Guru* (tinsel öğretmen, yol gösterici) kimliğine bürünmüştür. Arjuna onun söyleyeceklerini büyük bir saygıyla dinlemeye hazırdır. Ancak henüz bir

ara konumda olduğu için tinsel geçişini acele etmeden, adım adım yapması gerekmektedir. II. Bölüm tüm **Bagavad Gita** öğretisinin kısa bir özeti gibidir ama Krişna'nın bu bölümde sözünü ettiği kavramların her birinin teker teker yeniden açıklanması ve ayrıntılı olarak anlatılması gerekir. İşte bu yüzden Krişna daha II. Bölümde tanrısal ve tanrılarüstü kimliğini ele verirse de (II, 61), Arjuna'ya tam olarak bu kimliği ile görünmesi için XI. Bölümü beklemek gerekecektir.

IV. Bölümde Krişna Arjuna'ya açıkladığı ölümsüz bilginin Güneşe anlatıldığı günden bu yana nasıl kuşaktan kuşağa geçtiğini ve bu süreç içinde yozlaşıp unutulduğunu anlatırken, Arjuna'nın kafası karışır: 'Ama sen Güneşten çok sonra geldin dünyaya. Neden ona anlatan benim diyorsun?" (IV, 4) Bu noktada Arjuna, artık Krişna'nın tanrısal kimliğinin farkındadır ama, onun kafasındaki Krişna, Hindu üçlemesindeki Koruyucu Tanrı Vişnu'nun belli bir yönünün vücut bulmuş biçimi olan tanrısal Krişna'dan daha öte bir şey değildir. Bu yüzden henüz Krişna'nın "Sen de, ben de birçok kez geldik dünyaya Arjuna. Sen geçmiş yaşamlarını unuttun, ama ben kendiminkilerin hepsini hatırlıyorum," (IV, 5) sözlerinin gizemli anlamını tam olarak kavrayacak tinsel olgunlukta değildir.

Krişna Arjuna'yı kendisi ile ilgili bu gizemi açıklayabileceği bir noktaya getirdiğinde, ona önce "sonsuz biçim ve renkte girdiği sonsuz kutsal kılık" içinde (XI, 5), daha sonra da "zamanın ötesinde bir ruh, tüm varlıkların son durağı" (XI, 38), yani Sonsuz Ruh olarak görünür.

İşte Arjuna ancak bu anda, yani bu kozmik görüntü karşısında Krişna'nın gerçek niteliğini kavrar. Ne var ki, bu görüntü hayranlık uyandırıcı olduğu kadar ürkütücüdür de. O kadar ki, Arjuna onun kendisine yeniden Krişna kimliği ile görünmesi ve önceki aymazlığını bağışlaması için yalvarır:

"Eğer yanılıp da sana 'Ey Krişna, Sevgili dostum, gibi sıradan sözlerle seslendiysem, bunu senin yüceliğini anlayamadığım için yaptım.

Eğer dostlarla birlikte ya da yalnız olduğumuzda, oyun oynar, yemek yerken ya da otururken sana saygısız davrandıysam ne olur bağışla beni ey yüce ve değişmez Ruh!" (XI, 41-42)

Burada dikkat çeken bir başka nokta, Krişna'nın baştan beri vurguladığı, ama Arjuna için gerçek anlamını ancak şimdi bulan *Atman-Brahman* eşitliğidir. Yani İçimizdeki Sonsuz, Sonsuz Ruhun ta kendisidir. İşte bu yüzden Krişna Arjuna'ya bu en yüce haliyle görünmezden önce "Bunlar ölümlü gözlerle görülemez. Onun için sana tinsel içgörü verdim. Bak ve gizimi ve görkemimi gör," (XI, 8) demektedir.

Şimdi artık Krişna'nın tüm öğretisi aydınlanmış, Arjuna'nın savaşının da gerçek anlamı belirmiş olur. Arjuna'nın savaşı, üst benliğinin alt benliğiyle savaşıdır. Bu bağlamda Kuravalar onu dünyaya ve eylemlere bağlayan ve hayvansal yanını oluşturan alt benliği, Pandavalar ise tinsel yetkinliğe ulaşmayı amaçlayan üst benliği simgeler. Üst benliğin özgür kalabilmesi için alt benliğin, yani kişiyi görüntüler dünyasındaki geçici şeylere bağlayan bağların kopartılması, bir başka deyişle, alt benliğin öldürülmesi gerekir.

Gita'nın başındaki ara konumuyla Arjuna henüz ne orada ne de buradadır. Benliğinin her iki yönü de aynı ölçüde güçlü bir çekim alanı oluşturmaktadır. İşte tüm hareket yeteneğini yitirmesi bu yüzdendir. Ancak **Gita** boyunca Krişna tarafından aydınlatılacak ve doğru yöne doğru adımı atacaktır.

Gita öğretisinin ilginç olan yönü, konuyu yalnızca felsefe açısından ele almayıp, aynı zamanda somut yollar göstermesidir. İşte Yoga bu somut yolların tümü-

dür. Krişna genel olarak üç tür Yogadan söz eder: Bilgi Yogası, Eylem Yogası ve Sevgi Yogası.

Gerçi Krişna "Tanrılara sunulan şeyler içinde en büyüğü bilgeliktir Arjuna; çünkü her eylemin son amacı tinsel bilgeliktir," (IV, 33) der ama, hemen ardından eylem olmadan bilgeliğin elde edilemeyeceğini ekler. Çünkü salt yaşamı sürdürmek için bile eylem gereklidir. Bu yüzden Krişna dünyadan tam anlamıyla el çekmeyi salık vermez; çünkü bunun ölümlü insan için olanaksız bir yol olduğunu bilir. Üstelik, bilgelikle eylem aslında aynı şeydir. "Bunlardan herhangi birini seçen kişi, her ikisinin meyvelerini toplar" (V, 4).

Burada sözü edilen bilgi, kitaplardan ya da başka bilgi kaynaklarından elde edilen bilgi değil, kavramadan kaynaklanan aracısız bilgidir. Bu bilginin edinilmesi zihinsel yetilerin kullanılmasıyla değil, tam tersine, ölümlü bedene ait olan zihnin tümüyle durdurulmasıyla olanaklı olur. Uygulamada bunun yolu Meditasyondur. Meditasyon, düşüncelerin aracılığını ortadan kaldırarak Evren Ruhu *Brahman* ile doğrudan bütünleşme çabasıdır.

Eylem Yogası ise bu bütünleşmeyi eylem yoluyla sağlama uğraşıdır. Ancak burada söz konusu olan eylem özverili eylemdir:

> "Eğer eylem bencilce amaçlar uğruna yapılırsa tüm dünya ona tutsak olur. Bu yüzden hiçbir eyleminde kendi çıkarını düşünme. Eylemlerini başkalarına armağan et!" (III, 9)

Eylemden kaçmak, evrenin düzenini bozmak demektir; çünkü bu dünyada herkesin üzerine düşen bir görev vardır. Önemli olan bu görevi en iyi biçimde yerine getirmektir. Bir işi sırf yapılması gerektiği için yapan ve kişisel çıkar gözetmeyen kişi eylemde bilgeliğe ulaşmış sayılır.

Gita'da sözü edilen üçüncü ve en önemli Yoga

türü ise Sevgi Yogasıdır. Bilgi Yogası da, Eylem Yogası da sevgi olmadan bir anlam taşımaz. Hem bilgiye hem de saf eyleme ancak derin ve beklentisiz bir sevgi yoluyla ulaşılabilir. **Gita** boyunca tekrar tekrar yinelendiği gibi, bu koşulsuz sevginin yolu her türlü benlik imgesinin terk edilmesinden geçer. Bunun için kişinin kendisini bencil bağlardan, korku, tutku ve öfkeden arındırması gerekir. Sahip olduğu bedenin geçici olduğu ve dünyanın yine aynı biçimde geçici olan doğal yasalar (*Gunalar*) ile düzenlenmiş olduğu bilgisi, onu ölümlü bedenine ve bu bedenin yaşadığı değişikliklere tutsak olmaktan kurtarır.

Doğal yasaların işleyişini kavrayan ve bunların geçici olduğunu bilen kişi ne onlardan etkilenir, ne de bu yasaların işleyişine karşı koymaya çalışır. Çünkü o, "görenin, işitenin, koku alanın, dokunanın, yemek yiyenin, yürüyenin, uyuyanın, soluk alıp verenin, tutanın, bırakanın, hatta gözlerini açıp kapayanın" kendisi olmadığını bilir (V, 9).

Sevginin en yüce yol olduğu şu sıralamada açıkça belirtilir: "Bilgi, bilinçsiz bir tapınmadan daha iyidir; meditasyon ise bilgiden. Ama bunlardan çok daha değerli olan, kişinin bana duyduğu sevginin büyüklüğüyle kendi benliğinden ve bencil isteklerinden tümüyle arınmasıdır. Gerçek erinç budur" (XII, 12).

Krişna'nın son sözleri de sevginin yüceliği üzerinedir: "Gita'nın bu yüce gizemini beni seven herkese öğreten kişi bana olan sevgisini en iyi biçimde kanıtlıyor demektir. O kuşkusuz bana gelecektir" (XVIII, 68). Nitekim Krişna Arjuna'ya Sonsuz Ruh olarak görünmesini de onun kendisine duyduğu sevgiye bağlar:

> "Senin gördüğün şey çok zor elde edilir. Tanrılar bile beni böyle görmeye can atarlar.
>
> Ne kutsal öğretilerle, ne el etek çekmeyle, ne iyilik yaparak, ne de adaklar adayarak senin

gördüğün şey elde edilemez.

Yalnızca sevgiyle görebilir insan beni. Beni tanır, bana gelir." (XI, 52- 53- 54)

Sevgi böylece en üst değer haline getirilince bu yol herkes için açılmış olur. Geleneksel Hint öğretisinin tersine, **Bagavad Gita** insanlar arasında ayrım yapmaz:

"En büyük günahkar bile tüm benliğiyle taparsa bana kutsanmış olur.

Ruhu çabucak arınır ve erinç bulur. Şunu asla unutma Arjuna: Bana sevgiyle bağlanan hiç kimseye zarar gelmez.

Bana sığınan kimse, ırkı, cinsiyeti, toplumsal konumu ne olursa olsun, yüce amaca ulaşır." (IX, 30- 31- 32)

Böylece, Sonsuz Ruh ile birleşmenin yolu, her ne kadar kutsal rahipler ve ermiş krallar için daha kolaysa da, kadınlar ve Kast sisteminin alt basamaklarındaki kişiler için de açılmış olur.

İşte **Bagavad Gita**'nın evrenselliği, iletisini belli bir inancın, sınıfın ya da cinsin egemenliğine sokmadan, çok geniş anlamda sunabilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu iletiyi kavrayabilmek için belli bir inanç sistemine bağlı olmak gerekmez, çünkü *Brahman* dinler ve tanrılarüstü bir kavramdır. Gerçi **Bagavad Gita**'da Hint mitolojisindeki tanrı üçlemesi olan Yaratıcı Tanrı (*Brahma*)*, Koruyucu Tanrı (*Vişnu*) ve Yok Edici Tanrı (*Şiva*) ile yine tanrısal bir kimliği olan Krişna olarak vücut bulur ama bunlar onun özü değil, yalnızca görüntüleridir. O, maddenin en küçük parçasından bile daha görünmez olan bir güç, bir öz olarak herşeyde bulunur ve sınırları çizilemez. Öncesiz ve sonrasızdır.

*Bir Hindu tanrısı olan *Brahma* ile tanrılarüstü bir kavram olan *Brahman* karıştırılmamalıdır.

Hiç doğmamış ve ölmeyecek olandır. "Bütün tapınmalar banadır ve ben hepsini kabul ederim," (IX, 24) ve "Büyük bir inançla başka tanrılara tapanlar aslında dolaylı bir yoldan bana tapmaktadırlar," (IX, 23) diyerek tüm inanç yollarını birleştirmiş olur.

Üstelik bu tapınma, somut bir tanrıya biçimsel ve kurallı bir tapınma değil, salt benlikten sıyrılma ile ortaya çıkan soyut bir tapınmadır. Bu tapınma biçiminde dualar, törenler, kurallar ve yasalar yoktur. Yalnızca içtenlik, sevgi ve özgürlük vardır.

İşte bu yüzden **Bagavad Gita** yüzyıllar boyu çekiciliğini ve etkisini hiç yitirmeden koruyabilmiştir.

Sevda Çalışkan
(Aralık, 1994)

KUTLU EZGİ

BAGAVAD GİTA

I
İÇ ÇATIŞMA

Dritaraştra

1. Anlat bana Sanjaya, kutsal görev alanı Kuru da savaşmak için karşı karşıya gelen Pandavalar ile oğullarım ne yaptılar?

Sanjaya

2. Pandava ordusunun sıra sıra dizilmiş olduğunu görünce oğlunuz Kral Duryodana kendisine savaş sanatını öğreten ustası Drona'nın yanına gitti ve ona şöyle dedi:

3. "Ustam, Drupada'nın bir zamanlar sizin öğrenciniz olan oğlunun intikam isteğiyle savaş düzenine geçirdiği şu Pandava ordusuna bakın.

4. Nice kahramanlar, savaşçılıkta Bima ile Arjuna'dan aşağı kalmayan yiğit okçular, Yuyudana, Virata ve savaş arabasında düşmanınız Drupada var.

5. Driştraketu, Chekitana ve Benares'in yürekli kralı da orada. Şunlar da fatih Purujit ile kardeşi Kuntibhoja ve mert Saibya.

6. Utkulu Yudamanyu, yiğit Uttamaujas, Subadra ile Draupadi'nin oğulları, hepsi savaş arabalarına binmişler.

7. Ama bizim ordumuzun önderleri de büyük savaşçılar. Onların adını da tek tek sayayım da bizim tarafımızda kimler var görün.

8. En başta benim savaş ustam siz ve bilge Bişma varsınız. Sonra Arjuna'nın üvey kardeşi ve düşmanı Karna ile muzaffer Kripa, oğlunuz Asvatthama, kardeşim Vikarna ve Bahika'ların kralı Somadatti.

9. Ve benim uğruma yaşamlarını ortaya koymuş daha nice kahraman. Hepsi de silahlarını kuşanmış hazır bekleyen usta savaşçılar.

10. Bişma'nın önderliğindeki ordumuzun gücü sınırsız. Oysa onların Bima komutasındaki ordusunun gücü sınırlı.

11. Onun için saflarımızda sıkı duralım ve Bişma'yı iyi koruyalım.

12. Kuru'ların yaşlı ve şanlı savaşçısı Bişma aslan gibi kükredi ve savaş borusunu üfleyerek Duryodana'nın kanını ateşledi.

13. Ansızın borular, davullar, ziller ve trampetler çalmaya başladı ve ortalığı korkunç bir gürültü kapladı.

14. Bunun üzerine beyaz küheylanların çektiği görkemli bir savaş arabasına binmiş olan Krişna ile Pandu oğlu Arjuna bu meydan okumaya kendi tanrısal borularını öttürerek karşılık verdiler.

15. Krişna'nın borusu bir şeytanın kemiğinden yapılmış olan Pançajanya, Arjuna'nınki ise tanrıların armağanı Devadatta idi. Sayısız zaferler kazanmış olan Bima'nın öttürdüğü boru Doğunun büyük savaş borusu Paundra'ydı.

16. Kral Yudiştira ebedi zafer borusu Anantavija-

ya yı, Nakula ile Sahadeva da güzel sesli Sugoşa ile mücevher çiçeği Manipuşpaka'yı öttürdüler.

17. Bunlara dört bir yandan borularını öttüren okçu Benares kralı, büyük savaş arabasına binmiş olan Şikhandin, Driştadyumna, Virata ve yenilmez Satyaki katıldı.

18. Kral Drupada ve torunları ile Subhadra'nın kahraman oğlu da birer birer borularını üflediler.

19. Çıkan ses yeri göğü inletti ve Duryodana ile savaşçılarının yüreklerine işledi.

20. Oklar yaylarından çıkmak üzereydi. Sancağında maymun arması olan Arjuna, Dritaraştra'nın oğullarının savaş düzenine girdiğini görünce eline yayını aldı ve arabacısına şöyle dedi:

Arjuna

21. "Krişna, arabamı iki ordunun tam ortasında durdur

22. Bir yanda buraya benimle birlikte savaşmaya gelen kendi adamlarımı göreyim.

23. Öte yanda da Dritaraştra'nın kötü yürekli oğlunun isteğini yerine getirmek için sabırsızlananları."

Sanjaya

24. Arjuna'nın bu sözleri üzerine Krişna görkemli savaş arabasını iki ordunun tam ortasına kadar sürüp orada durdurdu.

25. Yüzünü Bişma, Drona ve diğer soylu önderlerin durduğu yöne çevirerek "Bak, Arjuna, Kuru'ların ordusu savaş alanında toplanmış," dedi.

26. İşte o zaman Arjuna her iki orduya da baktı ve babalar, dedeler gördü.

27. Oğullar, torunlar, amcalar, ustalar,

28. kardeşler, yoldaşlar, arkadaşlar. Birbiriyle akraba olan kişileri böyle karşı karşıya görünce yüreğini hüzün ve umutsuzluk kapladı. Kederle şöyle konuştu:

Arjuna

"Krişna, burada birbirleriyle savaşmak isteyen yakınlarımı görüyorum.

29. Elim ayağım tutmaz oluyor, ağzım kuruyor, titriyorum, tüylerim dehşetten diken diken oluyor.

30. Büyülü yay avucumdan kayıp gidiyor, alev alev yanıyorum. Artık ayakta duramıyorum, çünkü başım dönüyor, gözlerim kararıyor.

31. Kötülük belirtileri görüyorum Krişna. Savaşta kendi yakınlarımı öldürmenin bana nasıl bir şan sağlayacağını bilemiyorum.

32. Çünkü Krişna, ben ne utku peşindeyim, ne krallık, ne de krallığın sağlayacağı zevkli bir yaşam. Krallıklar, zevkler ve hatta yaşamın kendisi neye yarar?

33. Biz bütün bunları burada savaşmak için canlarını ve servetlerini ortaya koyanlar için istemiş değil miydik?

34. Bu insanlar bizim öğretmenlerimiz, babalarımız, oğullarımız, amcalarımız, dedelerimiz, karılarımızın akrabaları ve ailemizin diğer üyeleri.

35. Kendim ölecek olsam bile onları öldürmek istemiyorum Krişna. Bir yeryüzü krallığı şöyle dursun, üç dünya krallığı için bile yapamam.

36. Dritaraştra'nın oğullarını öldürmek bize nasıl bir zevk verebilir Krişna? Onların yayları ölüm kusmak için gerilmiş olsa da, eğer bu insanları öldürürsek kötülükler peşimizi bırakmaz.

37. Bu yüzden ben kendi akrabalarımı, babamın öz kardeşi Dritaraştra'nın oğullarını öldüremem. Savaşta kendi akrabalarımızı öldürecek olduktan sonra ne tadı kalır yaşamın?

38. Onların gözünü hırs bürümüş, gözlerini köreltip ailemizi yok etme, arkadaşlarına ihanet noktasına getirmişse,

39. biz de mi bu günahlara ortak olalım? Kötülüğü göre göre ona göz mü yumalım?

40. Aile yok olursa eğer, köklü töreler de yok olur. Törelerin olmadığı yerde tüm aileye karmaşa egemen olur.

41. Karmaşanın egemenliğinde kadınlarımız günaha sürüklenir, kirlenir. Kadınlar kirlenince de kast düzeni bozulur, tüm toplum kokuşur.

42. Bu bozuk düzen hem düzeni bozanları hem de tüm aileyi cehenneme sürükler. Kendilerine karşı görevler yerine getirilmediği için ölmüşlerin ruhları azap çeker.

43. Aile düzenini bozan insanların günahları tüm toplumda karmaşaya yol açar ve aileye ve kasta ilişkin köklü töreleri yok eder.

44. Aile törelerini yok eden insanların cehenneme gideceğini söylemezler mi Krişna?

45. Ah, kara gün! Hangi şeytana uyduk da bir dünya krallığı uğruna kendi akrabalarımızı öldürmek için bu savaş alanında toplandık?

46. Keşke Dritaraştra'nın oğulları beni savaş alanında silahsız ve karşı koymazken öldürseler! Benim için en iyisi bu."

Sanjaya

47 Böyle diyerek Arjuna savaş alanının ortasında okunu ve yayını bıraktı, büyük bir acı ve umutsuzluk içinde arabasına yığıldı.

II
AYDINLANMIŞ İNSAN

Sanjaya

1. Gözleri yaşlı, kederli Arjuna' ya Krişna şöyle seslendi:

Krişna

2. Şu sınav anında nedir bu umutsuzluk, bu keder? Güçlü insanlar umutsuzluğa kapılmaz, çünkü bilirler ki bu onlara ne yeryüzünü ne de gökleri kazandırır.

3. Bu zayıflık hiç yakışmıyor sana. At şu iğrenç korkaklığı üzerinden. Topla kendini ve düşmanlarınla savaş.

Arjuna

4. Bişma ile Drona'ya sonsuz saygım var benim. Dedemin öz kardeşi yüce Bişma'yı mı vurayım? Ustam Drona'yı mı öldürsün oklarım?

5. Nasıl yaparım Krişna? Bu ulu insanları nasıl öldürürüm? Kral olup da onların kanına bulanmış yemekler yiyeceğime bir dilenci gibi kuru ekmek yerim daha iyi.

6. Üstelik bu savaşta kimin kimi yenmesi daha hayırlıdır onu da bilmiyoruz. Karşımızda savaş düzeni almış olan Dritaraştra'nın oğullarını öldürürsek acaba bizde yaşama isteği kalacak mı?

7. Kafam öylesine karışık ki, karar veremiyorum. Söyle bana, hangisi benim için daha hayırlı? Yalvarırım bana bir akıl ver, beni aydınlat.

8. Çünkü ruhumu yakan bu acıyı ne yerdeki ne de gökteki bir krallık avutabilir.

Sanjaya

9. İşte Krişna ile böyle konuştu Arjuna. Ve sonra "Savaşmayacağım Krişna," diyerek sustu.

10. Krişna iki ordunun arasında umutsuz bir halde öylece kala kalan Arjuna'ya gülümsedi ve şöyle dedi:

Krişna

11. Gereksiz yere acı çekiyorsun. Kişi bilge ise eğer ne yaşayanlar ne de ölenler için üzülür.

12. Çünkü ne senin, ne benim, ne de burada toplanmış olan kişilerin var olmadığı bir zaman hiç olmadı. Bundan sonra da hepimiz sonsuza kadar var olacağız.

13. Ölümlü bedenimizin içinde nasıl çocukluktan gençliğe, gençlikten de yaşlılığa geçen bir öz varsa, bu öz ölümden sonra da bir başka bedene geçer. Bilge kişiler bundan asla kuşku duymazlar.

14. Zevkler ve acılar, tıpkı sıcak ve soğuk gibi, duyular dünyasına ait, gelip geçici şeylerdir. Aş bunları Arjuna!

15. Bu değişikliklerden etkilenmeyen, mutluyken de , acı çekerken de hep aynı olan insan gerçek anlamda bilge sayılır ve ölümsüzlüğe erişir.

16. Gerçek olmayan hiçbir şey var olamaz. Gerçek olanlarsa asla yok olmaz. Bu ikisi arasındaki ayrımı görebilenler Gerçeği görmüş olan kişilerdir.

17. Evrendeki her şeye egemen olan bu Gerçek yok edilemez. Ona hiç kimse son veremez.

18. Beden ölümlüdür. Ama bedenin içindeki Öz ölümsüz ve sınırsızdır. Onun için Arjuna, dövüş bu savaşta.

19. Bu savaşta ne ölen ne de öldüren olacaktır. Böyle olacağını sananlar yanılıyorlar. Çünkü insanın içindeki Sonsuz ne ölür ne de öldürür.

20. Sen hiç doğmadın ve asla ölmeyeceksin. Hiç değişmedin ve hiçbir şeyi değiştirmeyeceksin. Hiç doğmamış ve sonsuz olduğun için bedenin öldüğünde sen ölmeyeceksin.

21. İnsan Özünün doğmadığını, sonsuz olduğunu, hiç değişmediğini, yok edilemez olduğunu bilir de nasıl bir başkasını öldürebilir ya da ölebilir?

22. Tıpkı eski bir giysinin çıkartılıp yerine yenisinin giyilmesi gibi, Öz de ölümlü olan bedeni bırakıp bir başkasına geçer.

23. Bu Özü kılıç kesemez, ateş yakamaz, yağmur ıslatamaz, rüzgar kurutamaz.

24. Kılıcın ve ateşin, yağmurun ve rüzgarın gücünün ötesinde, o Sonsuz ve Tek'dir.

25. Ölümlü gözler onu göremez. O tüm düşüncelerin ve değişimlerin ötesindedir. Bunu bilirsen üzülmemen gerekir.

26. Onun tekrar tekrar doğup, tekrar tekrar öldüğünü düşünsen bile üzülme.

27. Canlılar için ölüm nasıl kaçınılmaz ise, ölümden sonra da yaşam öyledir.

28. Doğmadan önce her şey görünmezdir. Ölümden sonra da görünmez olur. Yalnızca iki görünmez arasındayken görünür hale gelir. Bu seni neden üzüyor?

29. Özün görkemini kavramak mutluluğuna pek az kişi erişmiştir. Kimileri onu görmüş, kimileri anlatmaya çalışmış, kimileri de anlatılanları işitmiştir. Ama pek çoğu gerçekten anlamamıştır.

30. Tüm varlıklarda bulunan bu Öz ölümsüzdür ve yok edilemez. Hiç ölmeyecek olan bir şeyin ölümüne boş yere üzülüp durma Arjuna.

31. Hem sana düşen görevi de unutma ve bu kararsızlıktan vazgeç. Bir savaşçı için doğruluk uğruna yapılan bir savaşta dövüşmekten daha yüce bir dava yoktur.

32. Ne mutlu kendini böyle bir savaşın ortasında bulan bir savaşçıya; çünkü bu savaş ona cennetin kapılarını açar.

33. Oysa savaştan kaçarsan onun sana getireceği onurdan ve ödevlerinden de kaçmış olursun ve kötülüklere yol açarsın.

34. Bu onursuz davranışın sonsuza kadar kuşaktan kuşağa anlatılır. Onurlu bir insan için böylesi bir onursuzluk ölümden de beterdir.

35. Büyük savaşçılar korktuğun için kaçtığını söylerler. Bir zamanlar seni gözlerinde yüceltenler artık senden küçümseyerek söz etmeye başlarlar.

36. Düşmanların ise güçsüzlüğünle alay edip olmadık şeyler söylerler. Bundan daha utanç verici bir şey düşünebiliyor musun?

37. Ölürsen cennette, yenersen yeryüzünde şanın olacak. Onun için kalk ayağa Arjuna, ve vuruşmaya hazır ol!

38. Yüreğinde erinçle hazırlan savaşmaya. Ne acının ne zevkin, ne kazancın ne kaybın, ne yenginin ne de yenilginin ruhunun dinginliğini bozmasına izin verme. Günahtan kurtuluş bu dinginliktedir.

39. Buraya kadar söylediklerim soyut açıklamalardı (sankhya). Şimdi sana tutsaklıktan kurtulup bu aydınlanmaya ulaşmanın yolunu (Yoga) anlatacağım.

40. Bu yolda hiçbir şey boşa gitmiş sayılmaz ve başarısızlık söz konusu değildir.

41.Bu yolda ilerleyen kişinin tek bir amacı vardır: yolun sonuna ulaşmak. Oysa amaçsız kimseler yaşamın sonsuz seçenekleri arasında yitip giderler.

42. Dar görüşlü nice insan bir yığın güzel söz söyler, kutsal metinlerde söylenenleri aynen yerine getirip, "Bundan başka bir şey yok" der.

43. Bunların yürekleri bencil isteklerle doludur. Cennetleri de bu bencil isteklerden oluşur. Bütün davranışlarının amacı güç ve zevktir. Bunun sonucunda tekrar tekrar dünyaya gelirler.

44. Güç ve zevk peşinde koşan bu insanlar o yüce amaca yönelemezler, Tek olanla birleşemezler (Samadhi).

45. Kutsal metinlerin dünyası doğadaki üç Guna'nın dünyasıdır. Sen bu Guna'lar dünyasının ötesine yüksel Arjuna. Kendini bencil isteklerden arın-

dırarak dünyadaki ikiliklerin ötesindeki öncesiz ve sonsuz olan Gerçekliğe ulaş.

46. Her yerde su varken bir su kuyusunun ne yararı olursa, Yüce Olanı her yerde görebilen biri için de bu kutsal metinlerin o kadar yararı vardır.

47. Sen yüreğini yapman gereken işe koy, karşılığını düşünme. Ödül için çabalama. Ama üzerine düşeni yapmaktan da asla kaçınma.

48. İşini Yoga'nın dinginliği içinde yap. Bencil isteklerden kurtulmuş olarak ne başarının ne de başarısızlığın seni etkilemesine izin verme. Yoga tam bir denge, her zaman aynı kalan bir dinginlik halidir.

49. Yaptıkları işin karşılığında bir şey elde etmek için çalışanlar ne kadar da zavallıdır. Çünkü sürekli olarak ödül için kaygı duyarlar.

50. Oysa Yoga nın bilgeliğinde tüm bu bencil kaygılar aşılır. Onun için sen de bilgeliğe yürü. Yoga eylemdeki bilgelikdir.

51. Bilge kişiler tüm benliklerini tek bir amaca yönelttiklerinden, ödül için çalışmazlar. Böylece yeniden doğuş çemberinden kurtulup tüm kötülüklerin ötesindeki o yere ulaşırlar.

52. Zihnin yanılsama batağından kurtulunca geçmiş ve gelecek zamanların kutsal metinlerindeki düşüncelerin yarattığı çelişkilerin ötesine geçecek ve bunların hepsine kayıtsız kalacaksın.

53. İşte o zaman zihnin tek bir şeye yoğunlaşmış olacak ve Yoga'nın yetkinliğine ulaşmış olacaksın.

Arjuna

54. Ey Krişna! Anlat bana, böyle bir aydınlanmaya

varmış olan bilge kişi nasıl biridir? Nasıl konuşur? Nasıl oturur? Nasıl davranır?

Krişna

55. Kendilerini her şeyde, her şeyi de kendilerinde bulanlar, gönüllerinden her türlü bencil isteği atmış olanlar bilgeliğe ermiş olanlardır.

56. Ne acılarla yıkılırlar, ne zevk peşinde koşarlar; onlar hırs, korku ve öfkenin boyunduruğundan kurtulmuş , ruhları dingin ermiş kişilerdir.

57. Bütün bağlarından kurtulmuşlardır. Ne iyi yazgılarına sevinirler, ne kötü yazgılarına üzülürler. İşte bu gerçek bilgeliktir.

58. Kaplumbağanın kabuğuna çekilmesi gibi onlar da duyularını dünya zevklerinden çekmiş ve gerçek bir içgörü kazanmışlardır.

59. Sıradan bir kişi dünyadan elini eteğini çekti mi zevkler yok olur ama onlar için duyduğu istek yerindedir hala. Oysa en yüce amaç için yola çıkan kişide istekler de yok olmuştur.

60. Duyular öylesine güçlüdür ki, bu yoldaki kişinin bile zihnini bulandırabilir.

61. Bunu bilerek duyularını denetleyen kişi zihnini hep bende yoğunlaştırmış olarak bilgelik içinde yaşar.

62. Kişi bedensel zevkler için yaşarsa onlara doğru çekilmeye başlar. Bu çekilmeden istek doğar, istekten de tutku ve öfke.

63. O zaman insan doğru karar veremez, geçmiş deneyimlerinden ders almayı bilmez. Ve yaşamı tam bir yıkıma dönüşür.

64. Oysa duyular dünyasında yaşayıp da nesnelere ne tutkuyla bağlanan ne de onlardan nefretle uzaklaşan kişi tam bir denge, ruhsal bir erinç içindedir.

65. Bu durulma ile birlikte tüm acılar birer birer yok olur. Ruhsal erinç aynı zamanda bilgeliğin erincidir.

66. Kendisini aşıp bu bütünleşmeyi sağlayamayan bir zihin Tek olanda odaklaşamaz. O zaman da ne erinç bulabilir ne de sevinç.

67. Zihnini duyuların egemenliğine terk eden kişi fırtınaya tutulmuş bir gemi gibi oradan oraya savrulur durur.

68. Bu yüzden duyularını tutkulardan ve nefretlerden arındırmak için tüm gücünü kullan ve bu büyük aydınlık içinde yaşa.

69. Zihnini duyuların fırtınasından kurtarmış olan kişi karanlıkta uyanıp ışığı görür. Başkalarının gündüzü onun için gecedir.

70. Nasıl bütün sular denize akar ama deniz hiç taşmazsa, ruhu durulmuş kişi de istek duyar ama bu isteklerden etkilenmez. Oysa tutkulu kişiler için bu böyle değildir.

71. Kendisini tüm tutkulardan arındıran, hiçbir şeye bencilce sahip olmak istemeyen kişi kendi varlığını aşar ve sonsuz bir erinç bulur.

72. İşte insandaki Sonsuz budur. Bu noktaya ölüm anında bile ulaşılabilir ve ölümden ölümsüzlüğe geçilir.

ॐ

III
EYLEM YOLU

Arjuna

1. Ey Krişna, eğer söylediğin gibi bilgelik eylemden daha önemliyse neden bana bu savaşta çarpışmamı öğütlüyorsun?

2. Çelişkili sözlerin kafamı karıştırıyor. Bana tek bir yoldan söz et ki, o yoldan Yüceliğe varayım.

Krişna

3. Sana daha önce de söylediğim gibi, bu dünyada yetkinliğe ulaşmak için iki yol vardır: Birincisi bilgi yolu, ikincisi ise eylem yoludur.

4. Eylemsizlik yoluyla eylemlerin etkisinden kurtulunamaz. Yalnızca her şeyden vazgeçerek yüce olgunluğa erişilemez.

5. İnsanın tek bir an için bile eylemsiz olması düşünülemez. İsteksizce de olsa, her insan doğanın yasalarıyla eyleme itilir.

6. Duyularını denetim altına aldığı halde, bedensel zevkleri unutmayan kişi kendi kendini aldatır ve yanlış bir yolda yürümektedir.

7. Oysa hiçbir şeye bağlanmadan zihinsel güçlerini

tam bir denge içinde tutmayı başaran insan, Doğru Eylem yolunda yürüyen kutlu bir kişidir.

8. Eylem eylemsizlikten iyidir. Bu yüzden üzerine düşeni yap. Sırf bedenini canlı tutmak için bile eylem gereklidir.

9. Eğer eylem bencilce amaçlar uğruna yapılırsa tüm dünya ona tutsak olur. Bu yüzden hiçbir eyleminde kendi çıkarını düşünme. Eylemlerini başkalarına armağan et!.

10. Ta en başında insan bu tür eylemle birlikte yaratılmıştır. Evrenin yaratıcısının şu sözlerine kulak ver: "Yalnız armağan yoluyla çoğalacak ve dileklerine kavuşacaksın.

11. Armağanlarınla tanrıları onurlandır ki, onlar da sevgilerini senden esirgemesin. Böylece onlarla uyum içinde Yüce İyiliğe ulaş.

12. Armağanlarına sevinen tanrılar tüm dileklerini yerine getirirler. Tanrıların insana verdiği bunca şeyden yararlanıp da onlara hiçbir şey armağan etmeyen kişi hırsızlık yapmış sayılır."

13. Önce tanrılara adanan yiyeceklerden yiyenler günahsız kişilerdir. Yalnız kendileri için sofralar kuranlar ise günahkar.

14. Yiyecek bulunmazsa yaşam olmaz, yağmur yağmazsa da yiyecek. Yağmuru yağdıran tanrılara sunulan armağanlardır. Armağan etmek ise kutsanmış bir eylem.

15. Kutsanmış eylemlerin hepsinin kaynağı Yaratıcı Güç'tür; bu yüzden her armağanda tanrısallık vardır.

16. İşte yaşam tekerleği böyle döner Arjuna. Du-

yuların batağına saplanıp da yalnız kendilerini düşünen ve bu tekerin dönmesine yardımcı olmayanlar günah içinde yaşamlarını boşa harcayan kişilerdir.

17. Ama Gerçeği görmüş olanlar her zaman doyumludur. Sevinç ve mutluluğun asıl kaynağını bulmuş olduklarından, onları dış dünyada aramazlar.

18. Onların herhangi bir eylem yoluyla kazanacak ya da kaybedecek bir şeyleri yoktur. Yaptıkları işlerde başkalarının yardımlarına da gereksinim duymazlar.

19. Bu yüzden üzerine düşeni hiçbir kişisel çıkar düşünmeden yap. En Yüce olana eylemi temiz olan kişiler ulaşır.

20. Yaptığın her işte yalnızca başkalarının iyiliğini düşün. Janaka ve daha birçok kişi salt eylem yoluyla yetkinliğe ulaştılar.

21. Büyük adamlar nasıl davranırsa, öteki insanlar da öyle davranır. Onların davranışları tüm insanlığa örnek olur.

22. Üç dünyada elde edeceğim hiçbir şey yok benim Arjuna, çünkü her şey zaten bana ait. Ama yine de çalışıyorum. Sırf başkaları için.

23. Eğer ben eylemsizliği seçseydim, herkes öyle yapardı.

24. Bir an bile çalışmayacak olsam tüm dünya yok olur.

25. Akılsız insanlar yalnız kendi çıkarları için bencilce çalışsalar bile, bilge kişiler her türlü bencillikten arınmış olarak dünyanın iyiliği için çalışmalıdır.

26. Dünyadan ellerini eteklerini çekerek akılsızların aklını karıştırmamalı, aksine, büyük bir istekle çalışarak onlara iyi şeyler yapmanın mutluluğunu gös-

termelidirler.

27. Tüm eylemler doğanın yasalarına göre gerçekleşir. Bunu bilmeyenler kendi eylemlerinde özgür olduklarını sanırlar.

28. Oysa aydınlanmış kişi bu yasaları, birbirleriyle etkileşimlerini ve onların kendi eylemleri üzerindeki etkilerini bilir ve ona göre davranır.

29. Doğal yasaları bilmeyenler yalnızca eylemlerinin sonucuna bağlanırlar. Herşeyi gören bilge kişi bu insanlara gerçeği anlatmaya çalışarak kafalarını karıştırmamalıdır.

30. Tüm eylemlerini yalnızca Yüce Olana ada ve zihnini içindeki Sonsuzda odaklaştır. Kendin için birşey beklemeden, ruhsal bir erinç ile yap savaşını.

31. Bu tanrısal yasalarla uyum içinde, inançlı bir biçimde ve yakınmadan yaşayan kimse, eylem yasasının etkisinden kurtulmuş olur.

32. Yakınıp eleştirerek bu yasaları değiştirmeye çalışanlar büyük bir yanılgı içindedir. Onların çektikleri acıların nedeni kendilerinden başkası değildir.

33. Bilge insanlar bile kendi doğalarına göre hareket etmek zorundadır. Tüm yaratıklar doğaya uyar. Bunu engellemeye çalışmak boş yere uğraşmaktır.

34. Duyuların egemenliğindeki insan, hoşuna giden şeyleri çekici, hoşuna gitmeyenleri itici bulur. Oysa bu duygulara yenik düşmemelidir; çünkü onlar yolunun üzerine çıkmış iki düşmandır.

35. Başkalarınınkinden daha önemsiz gibi görünse de kendi üzerine düşeni yap, bir başkasının işini değil. İnsanın kendi işini yaparak ölmesi, başkasının işini yaparak yaşamasından daha iyidir. Çünkü yarış-

madan güvensizlik ve korku doğar.

Arjuna

36. İnsanı kendi isteği dışında, sanki karşı koymaya hiç gücü yokmuş gibi günaha iten şey nedir?

Krişna

37. Tutkudan doğan aç gözlülük ve öfke. Bütün kötülüklerin anası, ruhun düşmanı, yıkıma götüren şey budur.

38. Nasıl ateş dumanla, ayna tozla, ana karnındaki cenin zarla kaplıysa, Gerçek de bencil istekler tarafından öyle örtülüdür.

39. Bilge kişinin düşmanı olan ve sayısız kılığa giren doymak bilmez istek, hiç sönmeyen bir ateş gibidir.

40. İstek insanın duyularında, zihninde ve aklında yaşar. Bunlar aracılığıyla ruhu körleştirir ve bilgeliğe engel olur.

41. Onun için duyularını dizginle ve bilgeliği yok eden günahkar isteği öldür.

42. Duyuların gücü büyüktür. Ama zihin duyulardan güçlüdür. Ondan daha güçlü olan akıldır. Hepsinden güçlüsü ise insanda ve başka herşeyde bulunan Özdür.

43. Onun için kendini bu Özün egemenliğine bırak. İyi bir savaşçı ol ve en büyük düşmanın olan isteği öldür.

ॐ

IV
EYLEMDE BİLGELİK

Krişna

1. Bu ölümsüz bilgiyi Güneşe anlattım. Güneş insanoğlunun atası olan oğlu Manu'ya, Manu da oğlu kral Ikşvaku'ya öğretti.

2. Böylece bu bilgi bilge krallar soyunda babadan oğula geçti, ama zamanla değişti, yozlaştı, unutuldu.

3. İşte bugün de sana anlatıyorum. Çünkü sen beni seviyorsun ve benim dostumsun.

Arjuna

4. Ama sen Güneşten çok sonra geldin dünyaya. Neden ona anlatan benim diyorsun?

Krişna

5. Sen de, ben de birçok kez geldik dünyaya Arjuna. Sen geçmiş yaşamlarını unuttun, ama ben kendiminkilerin hepsini hatırlıyorum..

6. Gerçi benim özüm ne doğar, ne de değişir; çünkü ben her şeyde ve her yerdeyim. Ama kendi yaratıcı gücümle kendimi de görünür kılabilirim.

7. Ne zaman doğruluktan sapılır, yanlışlık yücelti-

lirse o zaman görünürüm yeryüzünde.

8. İyiliği korumak, kötülüğü yok etmek, düzeni yeniden sağlamak için her çağda yeniden gelirim dünyaya.

9. Kendi içinde beni gören kişi artık yalnızca bir beden olmadığını anlar ve ayrı bir varlık olarak yeniden doğması gerekmez.

10. Böyle biri benimle bütünleşmiş demektir Arjuna. Bencil bağlarından, korku ve öfkeden arınmış ve benim bilgimle aydınlanmış nice insan gelmiştir bana böyle.

11. İnsanlar beni nasıl severlerse ben de öyle veririm sevgilerinin karşılığını. Bütün yollar bana çıkar Arjuna.

12. Eylemlerinde başarılı olmak isteyenler tanrılara adak adarlar, çünkü ölümlülerin dünyasında başarı eylemden gelir.

13. İnsanları yapıları ve yapacakları işlere göre dört ayrı sınıf olarak yaratan da benim. Her türlü iş yapma zorunluluğunun ötesinde olmama karşın, bil ki bu benim işimdir.

14. Yaptığım işe tutsak değilim ben, çünkü kendim için bir şey elde etmek amacıyla çalışmam. Bunu anlayan ve kendi yaşamında uygulayan kişi de tutsaklıktan kurtulur.

15. Eski zaman bilgeleri bu anlayışla çalıştılar ve özgürlüğe kavuştular. Sen de öyle yap Arjuna. Çalışmaktan asla vaz geçme.

16. Eylem nedir? Eylemin ötesinde ne vardır? En büyük ermişler bile bu soruları tam olarak yanıtlayamamıştır. Şimdi sana temiz eylemin ne olduğunu anla-

tacağım. Böylece kendini özgür kılabilirsin.

17. Eylemin gerçek anlamını anlamak kolay değildir. Doğru eylem nedir, yanlış eylem nedir anla ki, hangi tür eylemden kaçınacağını bilesin.

18. Bilgeler bilirler ki, eylemde eylemsizlik, eylemsizlikte de eylem vardır. Onlar ışığı görmüş olan insanlardır ve her eylemi tam bir bilinç ile gerçekleştirirler.

19. Yaptıkları işlerin ne sonuç vereceği kaygısını taşımayan, tüm isteklerini bilgeliğin ateşinde arındırmış olan insan, ermişlerin bilge saydığı insandır.

20. Böyle bir insan, yaptığı her işi erinç içinde yapar, çünkü hep doyumludur, başkalarının desteğine gereksinimi yoktur. Eylem içindeyken aslında eylemsizdir.

21. Bencil umutlar taşımaz, ruhu içindeki Sonsuza katılmıştır, yalnız bedeni devinir. Onun için günahtan kurtulmuştur.

22. Yaşam ikiliklerinin ötesine geçmiş olanlar özgür olurlar. Kimseyle yarışmadıklarından başarı da başarısızlık da birdir onlar için.

23. Böyle biri tutsaklıktan kurtulmuştur. Zihni bilgelikte erinç bulmuştur, yaptığı iş de kutlu bir armağan olur. İşte bu doğru eylemdir.

24. Yaptıkları her işte Sonsuz Ruhu görenler, armağanın kaynağının, kendisinin ve amacının O olduğunu bilirler ve Onunla birleşirler.

25. Kimileri tanrılara maddesel şeyler armağan ederler; kimileri kendi ruhlarını sunarlar.

26. Kimileri duyularını kapatıp içe döner; kimileri duyuların nesnelerinden vaz geçerler.

27. Kimileri, aydınlanmanın getirdiği bilinç ile du-

yularını tam bir denetim altına alıp, her türlü etkinliği, hatta solumayı bile durdururlar.

28. Kimileri dünyasal varlıklarından vaz geçer, kimileri zevklerden. Kimileri kutsal metinleri öğrenip öğretmeye yemin ederler.

29. Kimileri kendi soluklarını evrenin soluğuyla birleştirip uyum içinde yaşarlar.

30. Kimileri dünyadan el-etek çekip, kendi yaşamlarını armağan ederler. Tüm bu insanlar özverinin anlamını anlamış olanlardır. Böylece onları kirleten şeylerden arınırlar.

31. Kendinden bir şey vermeyi bilmeyenler için ne bu dünyada ne de bundan sonrakinde yer vardır.

32. İşte insanlar böyle türlü özveride bulunurlar ve türlü biçimlerde Sonsuz Ruh ile birleşirler. Özveri kutsal bir eylemdir. Bunu anlarsan özgür olursun.

33. Tanrılara sunulan şeyler içinde en büyüğü Bil geliktir Arjuna; çünkü her eylemin son amacı tinsel bilgeliktir.

34. Gerçeği görmüş olanların yanına git. Onlara sorarak öğren.

35. Bir kere bu Bilgeliğe ulaşırsan Arjuna, artık hiç yanılmazsın. Her şeyin kendi yüreğinde, yüreğinin de bende olduğunu bilirsin.

36. Günahkarların en kötüsü olsan bile, bilginin kayığı seni kötülük ırmağından geçirip karşı kıyıya ulaştırır.

37. Ateş nasıl odunu küle dönüştürürse, bilginin ateşi de tüm eylemleri kül eder.

38. Yeryüzünde bilgiden daha arındırıcı olan başka hiçbir şey yoktur. Aşkın bilince erişmiş olanlar bu-

nu kendi ruhlarında görürler.

39. İnançlı, kararlı, duygularını denetim altına almış olan kişi bu bilgiye ulaşır ve sonsuz bir erinç içinde yaşar.

40. Ama inançsız, bilgisiz ve kuşkulu kişi yaşamını boşa harcar. Ne bu dünyada ne de gelecek olanda mutlu olabilir.

41. Yoga ile yaptığı her işi arıtan, kendisine egemen olan ve bilginin kılıcıyla yüreğindeki kuşkuları kesip atan kişi, özgürlüğe kavuşur.

42. Sen de yüreğindeki kuşkuları bilginin kılıcıyla kesip at Arjuna! Kendi kendisiyle uyumlu biri ol, ayağa kalk!

ॐ

V
EL ÇEKME

Arjuna

1. Krişna, hem özverili eylemi, hem de dünyadan el çekmeyi salık veriyorsun. Söyle bana. Bunların hangisi daha iyi bir yol?

Krişna

2. Hem özverili eylem, hem de dünyadan el çekme yüce amaca götürür. Ama eylem yolu, el çekmeden daha iyi bir yoldur.

3. Dünyadan tümüyle el çekmiş olanlar her türlü ikiliği aşmış, isteklerin ve nefretlerin ötesine geçmiş olanlardır. Böylece tutsaklıktan kurtulurlar.

4. Bilgisiz insanlar, bilgelikle eylemin birbirinden ayrı yollar olduğunu düşünürler. Ama bilge kişiler için bu ikisi aynı şeydir. Bunlardan herhangi birini seçen kişi, her ikisinin meyvelerini toplar.

5. Bilginin amacıyla eylemin amacı aynıdır. Bunu görmeyenler, gözleri kör olanlardır.

6. Ancak tam anlamıyla el çekme, eylem olmadan çok güç elde edilir. Ermiş kişi, eylemde birliği başardığında bilgeliğe de ulaşmış olur.

7. Kendi yaşamını denetim altına almış, ruhunu evren ruhuyla birleştirmiş olan, uyum içindeki arınmış bir kişiyi hiçbir eylem kirletemez.

8. Bu gerçeği bilenler, bu uyum içinde yaşayanlar, artık "ben hiçbir şey yapmıyorum" aydınlanmasına varmış olanlardır.

9. Çünkü görenin, işitenin, koku alanın, dokunanın, yemek yiyenin, yürüyenin, uyuyanın, soluk alıp verenin, tutanın, bırakanın, hatta gözlerini açıp kapayanın kendileri olmadığını bilirler.

10. Tüm yaptığın işleri Sonsuz Ruha adarsan, eylemlerin seni kirletemez. Tıpkı suyun üzerinde durduğu halde her zaman temiz ve kuru kalan bir lotus yaprağı gibi.

11. Bencil bağlarından kurtulup, özverili eylem yolunu tutanlar, bedenleri, duyuları ve akıllarıyla kendilerini arındırmak için çalışırlar.

12. Eylemlerinin sonucunda kendileri için bir şey beklemeyenler, tutsaklıktan kurtulup, sonsuz erince kavuşurlar. Ama istekleri dağınık olanlar, yaptıkları işlerin meyvelerini toplamak isterken onlara tutsak olurlar.

13. Ruhuna egemen olan kişi, işe bağlanmadan, bedeninin yedi kapılı kalesinde uyum ve erinç içinde yaşar. Ne bencilce davranabilir, ne de başkalarının bencilce davranmasına neden olur.

14. Ne eylemin kendisi, ne nedenleri ne de sonuçları evrenin yaratıcısından gelir. Bunlar yalnızca doğanın kurallarıdır.

15. Yaratıcı hem iyiliğin hem de kötülüğün üzerindedir. Bilgisizlik bilgiyi gölgelendirdiğinde insanlar böyle olduğunu bilmezler.

16. İnsanın içindeki Sonsuzun bilgisi bilgisizliği yok eder. Bu bilginin ışığı bir güneş gibi parlayarak Sonsuz Ruhu aydınlatır.

17. O nu düşünen, O'nunla bütünleşen, O'nda yaşar, yolun sonu O'dur. Günahlarından arındığı için O ndan ayrı olarak yeniden doğmasına gerek kalmaz.

18. Bu bilgeliğe erenler herkese aynı gözle bakarlar. Sunsuz Ruhu bir rahipte, bir inekte, bir filde, bir köpekte görürler.

19. Duygu ve düşünceleri dengede, her zaman aynı kalarak, her yerde ve her şeyde aynı olan Sonsuz Ruha katılırlar.

20. İyi şeylere sevinip, kötülere üzülmezler. Yanılsamalara aldanmazlar. Her zaman sevinç içinde yaşarlar.

21. Dışarıdan hiçbir şeye gereksinme duymazlar, vardıkları bilincin sevincini yaşarlar.

22. Duyular dünyasındaki zevklerin başı ve sonu vardır Arjuna ve acıya yol açarlar. Bilge kişiler mutluluğu bu zevklerde aramazlar.

23. Bedenlerindeki tutku ve öfkenin fırtınalarını dindirmiş olanlar bütünlenir, sonsuz bir sevinç bulurlar.

24. Sevinçlerini, doyumlarını içlerindeki ışıkta bulanlar Sonsuz Ruha katılıp o en yüce aşamaya ulaşırlar.

25. Bu yüce aşamaya ancak günahlarından ve çatışmalarından arınmış olan kutlu insanlar ulaşırlar.

26. Öfkeden ve bencil isteklerden kurtulmuş ve bilinçleri bütünleşmiş olarak eylem yolunu tutanlar hep bu yüce yerde kalırlar.

27. Gözlerini kapatıp, soluklarını dindirip

28. dikkatlerini içlerindeki bilinç merkezine çevirenler, duyularını, akıllarını ve zihinlerini denetlemiş olurlar. İçlerindeki Sonsuzun bilinci tek erekleridir.

29. Tüm yaratıkların dostu, evrenin Sahibi, tüm işlerin ve adakların en son amacı olarak beni bilenler sonsuz erince ulaşırlar.

ॐ

VI
MEDİTASYON UYGULAMASI

Krişna

1. Sonuçta ne elde edeceğini düşünmeden yapılması gerekeni yapan kişi meditasyonun amacına ulaşır. Gerçek el-çekme onunkidir, enerjisi olmayan ve eyleme geçmeyen kişininki değil.

2. Bu yüzden Arjuna, el-çekme ile özverili eylemin aynı şey olduğunu anlamalısın. Yaptıkları işlerin meyvelerini toplamak isteyenler bu kutlu yolun çok uzağındadır.

3. Tinsel bilinç dağına tırmanmak isteyenlerin tutması gereken yol, özverili eylem yoludur. Dinginlik ve erinç o dağın tepesindedir.

4. O tepeye dünyadaki beklentilerinden ve zevklerinden kurtulmuş olanlar ulaşır.

5. İradenin gücünü kendini yeniden biçimlendirmekte kullan, küçültmekte değil! Çünkü benlik kendi kendisinin hem dostu hem de düşmanıdır.

6. Benlik kendi kendisini yendiği zaman dost, benliğine teslim olmuş insan içinse en büyük düşmandır.

7. Kendi kendisini yenmiş olan insanın yüksek benliği, sıcakta ve soğukta, zevkte ve acıda, övgüde ve

yergide hep aynı kalır, hiç değişmez.

8. Bilgeliğin doyumuna ulaşmış, bilincin zirvesine çıkmış böyle bir insan için, taş da, çamur da, altın da aynı şeydir.

9. O, dosta da, düşmana da, iyiye de, kötüye de aynı gözle bakar. Hepsini aynı değişmeyen iç erinciyle görür, etkilenmez.

10. Bu ruhsal dinginlik durumuna erişmek isteyen, Sonsuzu meditasyon yoluyla kendi içinde aramalıdır. Bedenini ve zihnini denetleyerek tek bir noktada yoğunlaşmalı, her türlü beklentiden ve dünyasal bağdan kurtulmalıdır.

11. Kendisine ne çok alçak ne de çok yüksek olmayan ve üzerine kutsal çimen, geyik derisi ve bir örtü konmuş olan temiz bir yer bulmalıdır.

12. Buraya dik olarak oturup hiçbir şey düşünmemeye çalışmalıdır. Zihnini tek bir şeyde yoğunlaştırırsa yüreği temizlenir.

13. Bedeni, boynu ve başı aynı dikey çizgi üzerinde olmalı, kımıldamadan oturup bakışlarını tek bir noktaya çevirmelidir.

14. Sonsuz erincinde tüm korkuları yok olan kişi, tüm benliği uyum içinde, sakin bir biçimde oturarak meditasyon yapmalıdır.

15. Bedenini ve zihnini meditasyon ile denetleyen ve içindeki Sonsuz ile bütünleşen kişi, sonsuz sevinç ve erinç olan Nirvana'ya ulaşır.

16. Oburlarla kendilerini açlığa mahkum edenler; gereğinden fazla uyuyanlar ile uykusuzluk çekenler meditasyonda başarılı olamazlar Arjuna.

17. Oysa yemede ve dinlenmede, yaptıkları her iş-

te dengeli olanların meditasyon sonucunda tüm acıları son bulur.

18. Sürekli çabayla akıllarını bencil isteklerden uzaklaştırıp içlerindeki Sonsuz ile birleşirler.

19. Meditasyonda ustalaşınca zihin, durgun havada yanan mum alevi gibi dinginleşir

20. İşte insanın içindeki Sonsuz, zihin bu durumdayken ortaya çıkar. Kendi benliği aracılığıyla içindeki bu Sonsuzu gören kişi tam doyumun sevincini ve erincini yaşar.

21. Zihnin dinginliğinde, duyuların ötesinde bu sonsuz sevinci yaşayan kişi artık doğruluktan ayrılmaz.

22. Başka hiçbir isteği kalmaz ve üzüntünün ağır yükünden kurtulmuş olur.

23. Meditasyon yapmak kişiyi tüm acılardan kurtarır, özgürlüğe kavuşturur. Bu yolu kararlılıkla ve yüreklilikle izle.

24. Tüm bencil isteklerinden ve kendin ile ilgili beklentilerden gönüllü olarak vazgeç, duyularını denetlemek için iradeni kullan.

25. Bıkıp usanmadan, sabırla çalışırsan, zihnin yavaş yavaş durulup, içindeki Sonsuzluğun dinginliğine ulaşacaktır.

26. Aklın başka şeylere yönelip, doyumu dış dünyada aramaya kalkınca, onu içine döndür, içindeki Sonsuzda sakinleşmeye alıştır.

27. Sonsuz sevince ancak düşüncelerini susturabilenler ulaşır. Kendilerini bencilliğin kirinden arındıranlar, bilinçleri yükselmiş olarak Yüce Olan ile bütünleşirler. Günahtan arınmış ve dengeyi sağlamış

olanlar

28. Yüce Olan ile bütünleşmenin sonsuz sevincine kolayca ulaşırlar.

29. Onlar Sonsuzluğu her şeyde, her şeyi de Sonsuzlukta görürler. Meditasyon yoluyla bilinçleri yükselmiş olarak her şeye aynı gözle bakarlar.

30. Ben, her yaratıkta beni görenler için her yerde var olurum. Tüm yaşamı benim görünen biçimim olarak algılayanlar benden hiç ayrılmazlar.

31. Sevginin bütünlüğü içinde, gördüğü her şeyde beni seven insan, nerede yaşarsa yaşasın, aslında bende yaşıyor demektir.

32. Kişi başkalarının acılarına ve sevinçlerine kendisi yaşıyormuşçasına katıldığında en yüce birleşmeyi sağlamış demektir.

Arjuna

33. Ey Krişna, bu kutsal birleşmenin yarattığı dinginliği kavramakta güçlük çekiyorum. Çünkü zihin hareketlidir, bir oraya bir buraya gider.

34. Düşünceler karışıktır, güçlüdür, oynaktır. Zihni denetlemek fırtınayı dizginlemek kadar zordur.

Krişna

35. Zihnin hareketli ve ele avuca sığmaz olduğu doğrudur, ama sürekli çalışarak ve bencillikten uzaklaşarak dizginlenebilir Arjuna. Öz denetimi olmayanların meditasyonda ilerlemeleri zordur.

36. Oysa kendilerini iyi denetleyip doğru araçlarla çabalayanlar amaca ulaşır.

Arjuna

37. İnancı olduğu halde yeterli öz denetime sahip olmadığı için yoldan çıkıp başarılı olamayan kişiye ne olur Krişna?

38. Hem bu dünyadan hem tanrısallıktan uzakta, rüzgarda savrulan bir bulut gibi havaya karışıp yok mu olur?

39. Kafamdaki bu kuşkuyu dağıt Krişna. Bu kuşkuyu ancak sen dağıtabilirsin.

Krişna

40. Böyle biri yok olmaz Arjuna. İyi bir iş yapan kimse asla kötü bir son ile karşılaşmaz- Ne bu dünyada ne de ötekinde.

41. Böyle insanlar öldüklerinde, kendileri gibi dürüst insanların yaşadığı bir yere giderler. Orada uzun yıllar kaldıktan sonra varlıklı bir ailede yeniden dünyaya gelirler.

42. Hatta bazen meditasyon yapan bir ailenin üyesi olarak doğarlar. Ama bu ender rastlanan bir şeydir.

43. Önceki yaşamlarında edindikleri bilgiler canlanır ve kendilerini geliştirmek için daha çok çalışırlar.

44. Geçmişteki çabalarından güç alarak daha büyük bir gayretle çalışırlar. Yalnızca meditasyonun ne olduğunu araştıran kişiler bile salt dindar olanlardan daha yücelere yükselirler.

45. Birçok yaşam süresince sürekli olarak çalışan kişi tüm bencil isteklerden arınmış olur ve yaşamın en yüce amacına ulaşır.

46. Meditasyon dünyadan el-etek çekmekten de, salt bilgi yolundan da iyidir. Özverili eylemden de üs-

tündür. Sen de meditasyonun amacına ulaş Arjuna!

47. Meditasyon yapanlar arasında ise benim en değer verdiğim, bana tam bir inanç ile gönülden bağlı olan ve kendisini bana katmış olan kişidir.

VII
KAVRAMADAN KAYNAKLANAN BİLGELİK

Krişna

1. Zihnini bende yoğunlaştırarak ve kendini tamamen bana bırakarak Yoga yap Arjuna. Sana beni tam olarak nasıl tanıyacağını ve benimle nasıl bütünleşeceğini anlatayım.

2. Şimdi sana görülebilecek ve bilinebilecek her şeyin tamamını anlatacağım. Bunu bildikten sonra başka hiçbir şey bilmene gerek kalmaz.

3. Binlerce kişi içinden yalnızca bir kişi mükemmeli arar. Başarılı olan az sayıdaki insanlar arasında ise beni gerçekten tanıyanı pek azdır.

4. Varlığımın sekiz yönü vardır. Bunlar toprak, su, ateş, rüzgar, boşluk, zihin, akıl ve benliktir.

5. Ama bunların ötesinde, çok daha yüksek bir özüm vardır ki bu tüm evreni ayakta tutar ve tüm yaratıkların yaşam kaynağıdır.

6. İşte yaradılışın dôl yatağı, varlığımın görünen ve görünmeyen bu iki yanıdır. Her şeyin başlangıcı ve sonu bendedir.

7. Benden ayrı olarak var olan hiçbir şey yoktur Arjuna. Evrenin tümü boynuma asılı mücevher bir kolye gibidir.

8. Ben suyun tadıyım Arjuna; güneşin ve ayın ışığı. Kutsal ses (OM) benim. O sesin havadaki titreşimi de, insanlardaki yüreklilik de benim.

9. Ben doğadaki hoş kokularım, ateşin parlaklığı canlılardaki canım....

10. Benim sonsuz tohumum tüm yaratıklarda vardır. Zeki olanın zekası, güzelin güzelliği benim.

11. Tutkulardan ve bencil isteklerden arınmış olan güçlü insanlardaki güç benim. İstek temizse ve doğruluktan yanaysa o istek benim.

12. Doğadaki üç Guna Rajas (aşırı hareketlilik), Tamas (uyuşukluk) ve Sattva (denge) benden gelir. Ama ben onlarda bulunmam. Onlar bende bulunur.

13. Bu üç Guna insanları yanıltır. Onların ötesine geçip En yüce ve yok edilemez olan beni görmelerini engeller.

14. Bu üçü benim dış yüzüm olan ve aşılması çok güç olan görüntüler dünyasını oluştururlar. Ama bana sığınanlar bu gölgeler dünyasını aşabilir.

15. Kötülük yapanlar beni bulmaya çalışmazlar. Onların anlayışı görüntüler dünyasının bulutlarıyla gölgelenmiştir. İyiyi kötüden ayıramadan varlıklarının gelişmemiş yönleriyle davranırlar.

16. Bana gelen insanlar bunu çeşitli nedenlerle yaparlar Arjuna: Kimileri acı çektikleri için, kimileri yaşamı anlamak için, kimileri yaşamın amacını gerçekleştirmek için, kimileri de ermiş oldukları için.

17. Bunlar arasında beni sevmekten asla vaz geçmeyen ve her zaman benimle bütünleşmiş olan ermişler en üst derecede olanlardır ve benim gözümde çok değerlidirler.

18. Bu dört tür insan da iyidir, ama ermiş insan benimle aynı şey olmuş demektir. Onun ruhu tümüyle bana katılmıştır ve Ben olmuştur.

19. Birçok kez dünyaya geldikten sonra, her yerde ve her şeyde beni görebilen ermişler bana sığınırlar. Böyle yüce ruhlar pek ender bulunur.

20. Geriye kalanların çoğu, doğruyu yanlıştan ayırt edemedikleri için önemsiz tanrıları sever, onlara tapınırlar.

21. İnsan bir şeye gönülden inanmak isterse onun yüreğine sarsılmaz bir inanç veririm ben.

22. İnancı tam olunca tapındığı şeyi elde eder.

23. Bu yolla her isteği yerine getiririm ben. Bilinçleri fazla gelişmemiş olanlar yalnızca geçici doyumlar elde ederler. Tanrılara tapanlar tanrılara kavuşurlar. Ama beni sevenler doğrudan bana gelir.

24. Bilinç eksikliğinden, insanlar benim görünmez olan varlığımın bir biçim aldığını düşünürler. Benim doğumu ve ölümü aşan gerçek özümü algılamayı başaramazlar.

25. Pek az kişi görüntüler dünyasının ötesine geçebilir. Yanılsama içerisindeki insanlar benim doğmamış ve değişmez olduğumu bilmezler.

26. Ben geçmiş, şimdi ve gelecek hakkındaki her şeyi bilirim Arjuna; ama beni tam olarak bilen hiç kimse yoktur.

27. Yanılsama çekilme-itilme ikiliğinden doğar Arjuna. Dünyaya geldiği andan itibaren her yaratık bu ikilik tarafından yanıltılır.

28. Oysa kendilerini her türlü yanlışlıktan kurtarmış olanlar bana tapınarak benimle bütünleşir. On-

ların eylemleri temizdir, her türlü ikiliğin yarattığı yanılsamanın ötesine geçmişlerdir.

29. Yaşlanmaktan ve ölümden kurtulmaya çalışarak bana sığınanlar, Sonsuz Ruhu, Evren Ruhunu ve eylem yasasını (Karma) anlarlar.

30. Onlar beni hem dünyada hem cennette, hem özveride tanırlar. Ölüm döşeğinde bile beni görürler.

VIII
SONSUZ RUH

Arjuna

1. Ey Krişna, Sonsuz Ruh nedir? İçimizdeki Sonsuz nedir? Eylem yasası nasıl işler? Yeryüzü Krallığı nedir? Aydınlığın Krallığı nedir?

2. En yüce armağan nedir? Nasıl verilir? Ruhu dengeli olan kişi ölüm anında seninle nasıl bütünleşir?

Krişna

3. Sonsuz Ruh (Brahman), Yüce Olandır. İnsanın içindeki Sonsuz da (Atman), Yüce Olanın insanda var oluş biçimidir. Eylem yasası (Karma) yaradılışın itici gücüdür. Her şey yaşamını buna borçludur.

4. Yeryüzü krallığı geçici olan maddeye dayalıdır. Oysa Ruh, aydınlığın krallığındadır. En yüce armağan, bedendeki bana, benim tarafımdan, bedeni armağan etmedir.

5. Bedenden ayrılma zamanı geldiğinde yalnızca beni düşünen kişi dosdoğru bana gelir. Bunu hiç unutma.

6. Çünkü insanın nereye gideceğini, ölüm anındaki düşünceleri belirler. O anda neyi düşünüyorsa o

olur.

7. Bu yüzden hep beni düşün, beni hatırla ve savaş. Zihnini her türlü kuşkudan arındırmış olarak bende yoğunlaştırırsan kesinlikle bana gelirsin.

8. Çünkü insan, düzenli meditasyon yaparak zihnini dizginlemeyi ve Sonsuz Ruh üzerinde yoğunlaştırmayı öğrenmişse mutlaka bana gelir.

9. Sonsuz Ruh, Evrenin Ozanı, Yaratıcısı, İlk Nedendir. O, maddenin en küçük parçasından bile daha görünmez olduğu halde her şeyi var eder ve var tutar. O görülemez, düşünceyle kavranamaz; karanlığın ötesinde, güneş kadar aydınlıktır.

10. Ölüm anında onu böyle hatırlayanlar, düşüncelerini susturup inancın gücüyle, zihinlerini onun üzerinde odaklaştıranlar bu aydınlığa kavuşur.

11. Şimdi sana bütün kutsal metinlerin sözünü ettiği ölümsüzlüğü anlatacağım. Ona ancak bencil tutkulardan arınmış ve kendi benliklerini denetim altına almış olanlar ulaşabilir.

12. Ölüm anında beni hatırlayarak tüm duyularını dış dünyaya kapat ve zihnini yüreğine koy. Derin meditasyon halindeyken tüm enerjini başına yönlendir.

13. Bu durumdayken sürekli kutsal "OM" sözcüğünü yinele. Böylece bedenden çıkıp Sonsuz Ruha katıl.

14. Her zaman beni hatırlayan ve benden başka bir şeye bağlanmayan kişiler bana kolayca ulaşabilirler.

15. Bu yüce ruhlu insanlar bana kavuştuklarında bu ölümlü dünyadan ve ayrılık acısından kurtulmuş olurlar.

16. Benimle bütünleşmiş olanlar dışında Arjuna, dünyadaki her yaratık yeniden doğar.

17 Yaratıcı tanrı Brahma'nın bir gününün ve bir gecesinin binlerce çağ sürdüğünü bilenler gündüzün ve gecenin ne demek olduğunu anlarlar.

18. Brahma'nın günü ağardığında, Görünmez Olan çeşitli biçimlerde ortaya çıkar; Brahma'nın karanlık gecesi bastırdığında ise bu biçimler yeniden görünmez olur.

19. İşte çeşit çeşit varlıklar böylece Brahma'nın birbirini izleyen günlerinde ve gecelerinde tekrar tekrar yaratılır ve yok edilir.

20. Ama bu görünen ve görünmeyen evrenin ötesinde, hiç görünmeyen Sonsuz bir Gerçeklik vardır ve tüm evren yok olduğunda bile o yok olmaz.

21. Yaşamın en yüce amacını gerçekleştirmiş olanlar benim görünmez ve değişmez olduğumu bilirler. Bana kavuştuklarında artık ayrı birer varlık olmaları gerekmez.

22. Varoluşun kaynağı olan bu Yüce Ruha sevgiyle ulaşılır.

23. Ölüm anında ruhun seçebileceği iki yol vardır Arjuna. Bunlardan biri yenidendoğuşa, diğeri ise özgürlüğe götürür.

24. Sonsuz Ruhu tanımış olanlar, eğer ateşte, aydınlıkta, gündüzün, ay ışığının parlak olduğu günlerde ve güneşin kuzeye doğru ilerlediği ve ışığının güçlü olduğu aylarda ayrılırlarsa bedenden, Onun sonsuzluğuna ulaşırlar.

25. Ama eğer dumanda, geceleyin, ay ışığının azaldığı günlerde, güneşin güneye doğru indiği, güneş

ışığının zayıf olduğu aylarda ölürlerse yeniden bu ölümlü dünyaya dönerler.

26. Bu ikisi hiç değişmeyen yollardır: Aydınlığın yolu ile karanlığın yolu. Birincisi ölümsüzlüğe götürür, ikincisi ise yeniden doğuşa.

27 Bu iki yolu bilirsen Arjuna, asla yanılmazsın. Bu yüzden kendini Yoga ile bütünle.

28. Kutsal metinleri okumak, özverili davranmak, dengeli ve verici olmak, bunların hepsi iyi şeylerdir. Ama seni Yüce Ruhun yanına taşıyacak olan meditasyondur.

ॐ

IX
SOYLU YOL

Krişna

1. İnançlı olduğun için sana en derin gizi açıklayacağım. Bunu bilgi ve sezgiyle kavradığın zaman tüm kötülüklerden arınmış olacaksın.

2. Bu soylu bilgi, bu soylu giz, en etkili arındırıcıdır. Hem doğru hem de yok edilemez olduğu için uygulanması insana sevinç verir ve aracısız olarak yaşanabilir.

3. Ama yaşamın yüce yasasına inanmayanlar beni bulamazlar Arjuna. Bir ölümden bir başkasına geçmek üzere dünyaya geri dönerler.

4. Ben, herhangi bir biçim almadan evrenin tamamında bulunurum. Tüm yaratıklar varlıklarını bana borçludur ama ben onlarla sınırlı değilim.

5. İşte benim kutsal gizemim! Bu yaratıkların hepsi bendedir ama ben tam olarak onların hiçbirinde değilim.

6. Onlar benim içimde rüzgarın boşlukta esmesi gibi devinirler.

7. Bir çağın sonuna gelindiğinde bütün bu yaratıklar başlangıçtaki biçim almamış hallerine dönerler.

İkinci çevrimin başında onları yine aydınlığa çıkartırım.

8. Tüm yaradılışı böyle tekrar tekrar var eder, yarattığım şeyleri doğa yasalarına göre kurgularım.

9. Ama bu eylemlerin hiçbiri beni etkilemez; çünkü ben eylemlere bağlı değilim.

10. Benim gözetimim altında doğa yasaları işlemeye başlar. İşte devinen dünya böyle oluşur,.canlılar ve cansızlar böyle yaratılır.

11. Bilgisizler bu görüntüler dünyasının ötesine geçip, evrenin hakimi olan benim gerçek özümü kavrayamazlar.

12. Bu yanılgı içinde olan insanların bütün bilgileri boştur; yaşamları kötülük ve felaket ile doludur, yaptıkları her şey ve tüm umutları boşa gider.

13. Oysa beni tanıyan gerçek anlamda yüce ruhlu insanlar benim kutsal özümü ararlar. Var olan her şeyin kaynağı olduğumu bilerek yalnız beni severler.

14. Beni her zaman yücelterek, şaşmaz bir inanç ve sevgiyle tapınırlar.

15. Kimileri ise bilgelik yolunu seçer. Benim hem Tek hem de Çok olduğumu bilirler.

16. Çünkü armağanın kendisi de benim, adak da. Kutsal söz, kutsal yiyecek, kutsal ateş- hepsi benim.

17. Ben evrenin hem Babası hem de .Babanın kaynağıyım. Ben evrenin Anası ve her şeyin yaratıcısıyım. En yüce bilgiyim ben, arınmışlık yoluyum, kutsal (OM) sözcüğü, kutsal metinlerim.

18. Ben yaşamın amacıyım, tüm varlıkların dostu, dayanağı, sığınağıyım. Her şeyin başı, ortası ve sonuyum. Ben hem döl yatağı, hem de dölleyen tohumum.

19. Güneşin sıcaklığı benden gelir. Yağmuru yağdıran da durduran da benim. Ben hem ölümsüz yaşam, hem de ölümüm. Olan ve olmayan her şey benim.

20. Cennete gitmek için kutsal kitaplarda öğütlendiği gibi yaşayan insanlar vardır. Günahtan kaçınıp, tanrılara armağanlar sunan ve dualar eden. Onlar sonunda tanrıların cennetine gidip orada soylu zevklerle dolu bir yaşam sürerler.

21. Ama bu yaşamın da bir sonu vardır. Zevkleri tükettiklerinde yeniden ölümlüler dünyasına dönerler. Kutsal öğütlere tümüyle uymalarına karşın kendilerini isteklerden kurtaramazlar. Böylece sürekli olarak dünyaya gelip giderler.

22. Oysa ben, yalnız bana tapan ve benden başka hiçbir şey düşünmeyen insanların her türlü gereksinimini karşılarım.

23.Büyük bir inançla başka tanrılara tapanlar aslında dolaylı bir yoldan bana tapmaktadırlar.

24. Bütün tapınmalar banadır ve ben hepsini kabul ederim. Ama benim gerçek özümü kavrayamayanların yeniden doğması gerekir.

25. Çünkü tanrılara tapanlar tanrılara, atalarına tapanlar atalarına, ruhlara tapanlar ruhlara kavuşur. Yalnızca bana tapanlar ise bana gelir.

26. Sevgiyle dopdolu temiz bir yürekle bana adanan her şeyi kabul ederim ben bir yaprağı, çiçeği, meyveyi, hatta bir parça suyu bile.

27. Yaptığın, yediğin, verdiğin her şeyi bana armağan et. Acıyı bile benim için çek.

28. Böylece eylem yasasının zincirlerinden kurtul-

muş, ruhun tam dengede ve tertemiz olarak bana gelirsin.

29. Ben tüm varlıklara aynı gözle bakar, hepsini aynı biçimde severim. Ama yalnızca kendilerini tüm benlikleriyle bana adayanlar benimle bütünleşirler.

30. En büyük günahkar bile tüm benliğiyle taparsa bana kutsanmış olur.

31. Ruhu çabucak arınır ve erinç bulur. Şunu asla unutma Arjuna: Bana sevgiyle bağlanan hiç kimseye zarar gelmez.

32. Bana sığınan kimse, ırkı, cinsiyeti, toplumsal konumu ne olursa olsun, yüce amaca ulaşır.

33. Düşün ki kutsal rahipler ile ermiş krallar için bu ne kadar kolaydır. Öyleyse, şu ölümlü ve geçici dünyada tüm sevgini bana ver Arjuna.

34. Benliğini benimle doldur. Sev beni, tap bana, benim için çalış. Yüreğinde beni ararsan sonunda benimle birleşirsin.

ॐ

X
TANRISAL GÖRKEM

Krişna

1. Dinle yüce Arjuna, sözlerimi dinle. Bunları senin iyiliğin için anlatıyorum, çünkü yüreğin bende sevinç buluyor.

2. Benim aslımı ne tanrılar ne de ermişler bilir, çünkü bunların her ikisi de benden gelir.

3. Başlangıcımın olmadığını, hiç doğmamış olduğumu, evrenin tek hakimi olduğumu bilen kişi hem günahlardan hem de yanılgılardan arınır.

4. Doğruyu yanlıştan ayırt edebilme yeteneği, bilgelik, kavrayış,

5. bağışlayıcılık, gerçek, öz-denetim, erinç, zevk ile acı, doğum ile ölüm, korkaklık ile yüreklilik, onur ve onursuzluk, şiddet karşıtlığı, merhamet, denge, doyum, yüce gönüllülük, bunların hepsi benden kaynaklanır.

6. Geçmiş zamanların yedi ermişleri ve insanlığın dört kurucusu benim ürünümdür. İnsanlar onların çocuklarıdır.

7. Gücümü ve aldığım biçimlerin gizemini kavrayan kişi hiç kuşkusuz benimle birleşir.

8. Ben her şeyin Tek kaynağıyım. Bunu bilenler bana sevgiyle taparlar.

9. Bütün düşünceleri bende birleşir, tüm enerjileri bana akar. Birbirleriyle konuşup öğrenerek sonsuz bir sevinç ve erinç içinde yaşarlar.

10. Sarsılmaz bir sevgi ve bağlılıkla bana gelenlere bilgelik veririm.

11. Onlara olan sevgim ve merhametimden bilgisizliklerinin karanlığını dağıtırım. Onlar aracılığı ile bilgeliğin ateşini yakar, yaşamlarındaki tüm karanlıkları aydınlatırım.

Arjuna

12. Yüce Ruh, Sonsuz Işık, En Yüce Aşama, En Kutsal Anılmışlık, tanrıların ilki, doğmamış ve ölmeyecek olan.

13. En büyük bilgeler ve ermişler senden böyle söz ederler. Şimdi de sen bana kendini böyle anlatıyorsun.

14. Bütün söylediklerine inanıyorum Krişna. Çünkü sözlerin gerçeği yansıtıyor. Ne cennetteki tanrılar ne de cehennemdeki şeytanlar senin sonsuz büyüklüğünü tam olarak kavrayabilirler.

15. Seni yalnızca sen bilirsin, ey Yüce Ruh. Sen yaradılışın kaynağı, tüm yaratılmışların efendisi, tanrıların tanrısı, evrenin hakimisin.

16. Her şeyi anlat bana! Söylenmemiş hiçbir şey bırakma. Evreni dolduran görkeminden söz et!

17. Söyle bana her zaman senin bilincinde olmak için nasıl meditasyon yapayım? Seni hangi kılıkta tanıyayım?

18. İnsanın yüreğini hoplatan Krişna! Bana ken-

dinden, gücünden söz et. Ölümsüz sözlerini dinlemekten hiç bıkmıyorum.

Krişna

19. Peki Arjuna, sana tanrısal güçlerimden söz edeyim. Ama yalnızca en büyüklerinden, çünkü anlatmakla bitmez.

20. Her yaratığın içinde bulunan Sonsuz Ruhum ben, varlıklarının başı, ortası ve sonuyum.

21. Tanrılardan Vişnu yum, aydınlıklardan Güneş. Rüzgarların ve fırtınaların efendisiyim. Gece ışıklarından Ay.

22. Veda'lardan Sama Veda'yım, küçük tanrılardan İndra. Duyulardan zihinim, canlılarda bilincim.

23. Korkutucu güçlerden Şiva yım, canavarlardan Vittesa, zenginlik tanrısı. Işıklardan ateşim, dağlardan Meru.

24. Rahiplerden kutsal rahip Brihaspati'yim, savaşçılardan Skanda. Sulardan okyanusum.

25. Ermişlerden Bhrigu'yum, sözcüklerden (OM). Kutsal adın yinelenmesiyim. Hareketsiz şeylerden Himalayalar.

26. Ağaçlardan yaşam ağacıyım (aşvattha), kutlu ermişlerden Narada. Tanrısal müzisyenlerden Chitraratha ve bilgelerden Kapila.

27. Atlardan İndra'nın atıyım, fillerden İndra'nın fili. İnsanlardan kralım.

28. Silahlardan yıldırımım, ineklerden Kamadhuk. Yaratıcılardan sevginin yaratıcısıyım, yılanlardan sonsuzluk yılanı.

29. Gizemli yılanlardan Ananta'yım, suların tanrısı

Varuna'yım. Soylu atalardan Aryaman'ım. Engelleyici güçlerden ölüm.

30. Şeytanlardan Prahlada'yım, ölçeklerden zaman. Hayvanlardan aslanım, kuşlardan kartal.

31. Arıdıran güçler arasında rüzgarım, savaşçılardan Rama. Su yaratıklarından timsahım, ırmaklardan Ganj.

32. Var olan her şeyin başı, ortası ve sonuyum. Tüm bilgilerden Ruhun bilgisiyim. Akıl yürütmelerden mantık.

33. Harflerden 'A'yım. Tümcelerden bileşik tümce. Sonsuz zamanım. Her şeyi gören yaratıcıyım.

34. Her şeyi alıp götüren ölümüm. Doğmamış varlıkların kaynağıyım. Ün, güzellik, güzel konuşma, bellek, zeka, bağlılık ve bağışlayıcılık gibi dişi niteliklerim.

35. Sama Veda'daki ilahilerden Brihat'ım. Şiir ölçülerinden Gayatri. Aylardan ilk ayım, mevsimlerden ilkbahar.

36. Ben kumarbazın kumarı, parlak şeylerin ışığıyım. Ben çabayım ve utkuyum. İyilerin iyiliğiyim.

37. Vrişni'nin çocuklarından Krişna'yım, Pandavalardan Arjuna. Ermişlerden Vyasa'yım, ozanlardan Usana.

38. Ben kralların asası, yönetenlerin yöneticilik sanatıyım. Bilinmeyenin sessizliği, bilgelerin bilgeliğiyim.

39. Varlıkların tohumuyum Arjuna, çünkü canlı ya da cansız hiçbir şey bensiz var olamaz.

40. Gücümün sınırı yoktur Arjuna. Sana ancak pek azından söz ettim.

41. Bil ki nerede güç, güzellik ve iyilik varsa bun-

lar benim özümden kaynaklanmıştır.

42. Bütün bunları sayıp dökmenin sana ne yararı var Arjuna? Yalnızca şunu bil yeter: Tüm evreni varlığımın yalnızca çok küçük bir parçasıyla ayakta tutuyorum ve ben VARIM.

XI
KOZMİK GÖRÜNTÜ

Arjuna

1. Merhametin ve sevgin nedeniyle bana varlığının yüce gizini anlattın ve yanılgımı yok ettin.

2. Tüm varlıkların kaynağını ve sonunu açıkladın, sonsuz büyüklüğünü anlattın.

3. Şimdi bana anlattığın bu uçsuz bucaksız görkemi görmek için yanıp tutuşuyorum. Evrenin yüce efendisi olarak seni görmek istiyorum.

4. Eğer seni görebilecek kadar güçlü olduğumu düşünüyorsan, ne olur kendini bana olduğun gibi göster.

Krişna:

5. Öyleyse bak Arjuna, sonsuz biçim ve renkte girdiğim sonsuz sayıdaki kutsal kılıkları gör.

6. Bildiğin tanrıları gör ve bilmediğin daha nice şeyleri.

7. Tüm evrenin nasıl birleşip bende Tek olduğunu gör.

8. Ama bunlar ölümlü gözlerle görülemez. Onun için sana tinsel içgörü verdim. Bak ve gizimi ve gör-

kemimi gör.

Sanjaya:

9. Böyle diyerek Krishna Arjuna'ya en yüce tanrısal biçimiyle göründü.

10. Göksel mücevherlerle süslenmiş sayısız yüzü göründü, sonu gelmeyen mucizelerini ve sayısız silahlarını gösterdi.

11. Mis kokulu çiçekler ile kaplanmış göksel giysileriyle her yerde bulunan sonsuz efendi olarak göründü.

12. Gökte bin güneş parlasa yine de bu görkemi yansıtamazdı.

13. İşte orada, tanrıların tanrısının bedeninde, Arjuna evrendeki her şeyi birleşmiş, Tek olmuş halde gördü.

14. Korku ve hayranlıkla kendinden geçmiş bir biçimde, avuçlarını birleştirerek Tanrısının önünde saygıyla eğildi ve şöyle konuştu.

Arjuna:

15. Tanrım, sende tüm tanrıları ve evrendeki tüm yaratıkları görüyorum. Lotus çiçeğinin üzerinde bağdaş kurmuş olan yaratıcı Tanrı Brahma'yı, çok eski zamanların ermişlerini ve kutlu yılanları görüyorum.

16. Her yerde senin sonsuzluğunu görüyorum; sonsuz sayıdaki kollarının gücünü, sonsuz sayıdaki ağızlarından dökülen sözleri, sonsuz sayıdaki gözlerinin görebildiklerini ve sonsuz sayıdaki bedende yaktığın yaşam ateşini. Ama hiçbir yerde senin ne başını ne ortanı ne de sonunu göremiyorum, ey Sonsuz Ruh..

17. Başındaki tacın, elindeki topuzun ve diskin ile seni görüyorum. Işığın göz kamaştırıyor. Sana bakmak ne kadar da zor! Ama ben görüyorum; ateş gibi, güneş gibi, göz kamaştırıcı, anlaşılmaz.

18. Sen değişmez ve yok edilemez Gerçekliksin. Tüm bilginin en son amacı. Tüm evrenin dayanağısın, doğruluğun koruyucusu, Sonsuz Ruh.

19. Ne başı var senin varlığının, ne ortası, ne de sonu. Her şeye o sonsuz gücün ile dokunuyorsun. Güneş ile ay gözlerin senin, ağzın ise ateş. Işığın evreni ısıtıyor.

20. Varlığın yeri göğü dolduruyor ve her yöne dağılıyor. Şu görkemli ve ürkütücü görüntün karşısında üç dünyanın da tir tir titrediğini görüyorum.

21. Bütün tanrılar sana geliyor ve önünde saygıyla eğilip sana tapıyorlar. Ermişler ve azizler sana geliyor, yüceliğini kutsal ezgilerle övüyorlar.

22. Bütün tanrılar, yarı-tanrılar ve şeytanlar senin gücün ve görkemin karşısında kendilerinden geçiyorlar.

23. Ama yüce Efendimiz, senin sayısız ağzını, kollarını, ayaklarını, ürkütücü dişlerini görünce dehşetten tir tir titriyor tüm evren.

24. Ey Vişnu, senin gökyüzüne değen, renklerle bezeli bedenini, sonsuza kadar açılmış ağzını, ateş saçan gözlerini görünce korkudan titriyorum: Elim ayağım kesiliyor.

25. Kıyamet günü ateşi gibi alev saçan ağızlarını ve korkunç dişlerini görünce nerede olduğumu ve nereye gideceğimi unutuyorum. Evrenin sığınağı yüce Efendimiz, acı bana!

26. Dritaraştra'nın oğullarını görüyorum; Bişma'yı, Drona'yı, Karnayı ve buraya savaşmaya gelen diğer tüm savaşçıları.

27. Hepsi o korkunç ağzının içine doğru koşuyor. Bazıları dişlerinin arasında parçalanıp un ufak oluyor.

28. Irmaklar nasıl denize kavuşmak için akarsa, dünyanın tüm savaşçıları da öylece senin ateş saçan ağzına koşuyorlar.

29. Kelebekler nasıl ateşe doğru uçar ve yanarak ölürse, tüm yaratıklar da kendi sonlarına koşuyorlar.

30. Ağızlarından çıkan alevler tüm dünyaları yutuyor. Korkunç görkemin tüm evreni dolduruyor, ey Vişnu, yaratılmış olan her şey alev alev yanıyor.

31. Kendini göster bana. Bu korkunç görüntüye bürünmüş olan sen kimsin? Önünde eğiliyorum. Acı bana! Her şeyden önce var olan seni tanımak istiyorum. Gizemin kafamı allak bullak ediyor

Krişna:

32. Ben her şeyi yok eden Zamanım. Buraya dünyayı yok etmeye geldim. Sen bu savaşta yer almasan da bu savaşçıların hepsi ölecek.

33. Onun için kalk ayağa Arjuna. Düşmanlarını yenerek utku kazan. Bu savaşçıları ben zaten öldürdüm. Sen yalnızca benim aracım olacaksın.

34. Bişma, Drona, Jayadratha, Karna ve diğerleri zaten ölüler. Benim öldürdüklerimi sen de öldür. Duraksama. Çarpış bu savaşta ve düşmanlarını öldür.

Sanjaya:

35. Bu sözler üzerine Arjuna korkudan titremeye

başladı. Krişna'nın önünde saygıyla eğilip kekeleyerek şöyle konuştu:

Arjuna:

36. Ey Krişna, tüm dünyanın seni öven ezgilerle coştuğu doğru. Senin önünde tüm azizler ve ermişler saygıyla eğiliyor ve tüm kötülükler evrenin en uzak köşelerinde saklanacak delik arıyor.

37. Nasıl tapmasınlar sana? Sen ki yaratıcı tanrı Brahma'dan bile önce varolmuş ve asla yok olmayacak olan Sonsuz Ruh, tanrıların tanrısısın. Varlık ile yokluk ikiliğinin ötesinde değişmeden var olan ve olmayan sensin.

38. Sen tanrıların ilkisin, zamanın ötesinde bir ruh, tüm varlıkların son durağısın. Bilinecek olan ve bilen sensin. En son Sığınaksın. Sonsuz biçimin ile tüm evreni kaplıyorsun.

39. Denizlerin, rüzgarların, ateşin ve ölümün tanrısı. Sen bizim Ayımız, Yaratıcımız, atamızsın. Önünde eğiliyor ve seni tekrar tekrar selamlıyorum.

40. Sen benim önümde, arkamda, dört bir yanımdasın. Önünde eğiliyorum. Gücün sonsuz. Her şeyi kaplıyorsun, sen her şeysin.

41. Eğer yanılıp da sana "Ey Krişna, Sevgili dostum," gibi sıradan sözlerle seslendiysem, bunu senin yüceliğini anlayamadığım için yaptım.

42. Eğer dostlarla birlikte ya da yalnız olduğumuzda, oyun oynar, yemek yerken ya da otururken sana saygısız davrandıysam ne olur bağışla beni ey yüce ve değişmez Ruh!

43. Ey, canlı cansız tüm yaratıkların atası , en bü-

yük öğretmen (Guru). Senden yüce bir şey var mı!

44. Önünde eğiliyor, yere uzanıyor ve beni kutsamanı istiyorum. Bir baba, bir dost, bir sevgili gibi bağışla beni.

45. Bana kimseye görünmediğin gibi göründün. Bu beni coşturuyor. Ama aynı zamanda çok korkuyorum. Ne olur acı bana ve tekrar eski halinle görün.

46. Evrenin tümü sensin. Ama bırak da ben seni sonsuz sayıdaki kollarınla değil, başında tacın, elinde topuzun ve diskin ile dört kollu biçiminle göreyim.

Krişna:

47. İyilik olsun diye sana daha önce hiç kimsenin görmediği, başlangıcı ve sonu olmayan, göz kamaştırıcı, evrensel biçimimle göründüm Arjuna.

48. Ne kutsal kitaplardaki bilgiler, ne özveri, ne iyilik, ne dindarlık yoluyla ne de dünyadan el-etek çekerek daha önce hiçbir ölümlü göz senin gördüğünü görmedi kahraman Arjuna.

49. Korkma ve şaşırma. İşte yüreğine mutluluk dolsun, korkuların dağılsın diye yine eski halimdeyim.

Sanjaya:

50. Böyle diyerek yüce tanrı yine insan kılığına girdi ve Arjuna'nın korkularını yatıştıran o güzel görüntüsüyle Krişna olarak belirdi.

Arjuna:

51. O güzel yüzünü görünce Krişna, yüreğime su serpildi, kendime geldim.

Krişna:

52. Senin gördüğün şey çok zor elde edilir. Tanrılar bile beni böyle görmeye can atarlar.

53. Ne kutsal öğretilerle, ne el-etek çekmeyle, ne iyilik yaparak, ne de adaklar adayarak senin gördüğün şey elde edilemez.

54. Yalnızca sevgiyle görebilir insan beni. Beni tanır, bana gelir.

55. Her kim ki yaptığı her şeyi benim için yapar, kendisini tümüyle bana adar ve hiçbir yaratığın kötülüğünü düşünmez, işte o insan bana gelir.

XII
SEVGİ YOLU

Arjuna:

1. Sana şaşmaz bir sevgi ile bağlı olmak mı yoksa seni biçimi olmayan Sonsuz Gerçeklik olarak aramak mı daha iyidir?

Krişna:

2. En iyisi sarsılmaz bir inançla yüreği bana bağlamaktır.

3. Duygu ve düşüncelerin ötesinde var olan ve adı ve biçimi olmayan aşkın Gerçekliği arayanlar,

4. duyularını bastırmış, zihinlerini durultmuş olarak herkesin iyiliği için çalışanlar, onlar da bana gelir.

5. Ama görünmeyene ulaşmanın yolu hem uzun, hem de tehlikelidir. Ölümlü insan için çok zor bir yoldur.

6. Oysa, beni Yüce Amaç olarak gören, yaptıkları her işi bana adayan,

7. ve şaşmaz bir sevgiyle bana bağlananları, kısa zamanda yaşam-ölüm çevriminden kurtarırım. Çünkü onların bilinci benimkiyle birleşir.

8. Yalnız beni sev, yalnız beni düşün. İşte o zaman

sonsuza dek benimle birlikte olursun.

9. Eğer aklın benden başka yerlere gidiyorsa, düzenli meditasyon yaparak zihnini eğit.

10. Eğer meditasyon yapamıyorsan, yaptığın işleri bana ada, çünkü benim için yaptığın şeyler sonunda seni doyuma ulaştırır.

11. Bunu bile yapamıyorsan sevgiyle ve alçak gönüllülükle bana gel. Benliğinden sıyrıl ve kendin için bir şey isteme.

12. Bilgi, bilinçsiz bir tapınmadan daha iyidir; meditasyon ise bilgiden. Ama bunlardan çok daha değerli olan, kişinin bana duyduğu sevginin büyüklüğüyle kendi benliğinden ve bencil isteklerinden tümüyle arınmasıdır. Gerçek erinç budur.

13. Herkes ve her şey için iyi düşünen, sevgi dolu ve merhametli olan, "Ben" ve "Benim" demekten vaz geçmiş olan, hem zevkte hem acıda hep aynı kalan ve bağışlayıcı olan,

14. inancı şaşmaz, aklı ve yüreğiyle kendisini bana vermiş olan kişi benim en sevdiğim kişidir.

15. Ne başkalarını rahatsız eden, ne de başkalarından rahatsız olan, heyecanları, öfkeleri, korkuları aşmış olan kişi - işte odur benim en sevdiğim.

16. Temiz, çalışkan, tarafsız, bilinçli, dengesi hiç bozulmayan, kendisinden sıyrılıp bana adanmış olan insan en sevgili insandır.

17. O ki, ne zevk peşinde koşar, ne acıdan kaçar, ne elde edemediklerine üzülür, ne bir şeye tutkuyla bağlanır, iyiliğin ve kötülüğün ötesindedir - işte odur benim sevdiğim.

18. Dostlarını da düşmanlarını da aynı şekilde

seven, ne övgüyle şişinen, ne yergiyle küçülen, sıcakta ve soğukta, zevkte ve acıda değişmeden kalan, geçici olan hiçbir şeye bağlanmayan,

19. ruhsal dengesini hiç yitirmeden her koşulda dingin, mutlu ve erinç içinde olan ve yüreği sevgi dolu kişinin gerçek yeri bu dünya değildir. Benim için en sevgili insan odur.

20. Sevgi ve inançla Yüce Amaç olarak beni gören ve sözlerimi işitip Sonsuz Yaşam sularına gelenler benim en sevdiklerimdir.

XIII
ALANI BİLMEK

Krişna:

1. Bu bedene Arjuna, alan denir. Onu bilene ise, alanı bilen.

2. Bil ki ben, yarattığım tüm yaratıkların alanını bilenim. Alanın ve bilenin bilgisi en gerçek bilgidir.

3. Şimdi sana alanın nasıl bir şey olduğunu, nasıl değiştiğini anlatacağım. Bileni ve onun gücünü de anlatacağım.

4. Kutlu metinlerde bu anlatacaklarım türlü ezgilerle söylenmiştir. Brahman'ı anlatan inanç ve gerçek dolu sözlerle de.

5. Alan şunlardan oluşur Arjuna: Beş duyudan, beş temel ögeden, beş duyusal algı alanından, beş hareket organından, zihnin üçlü yapısını oluşturan akıl (manas), doğruyu yanlıştan ayırd etme yeteneği (buddhi) ve benlik duygusundan (ahamkara) ve bütün bunların kendisinden kaynaklandığı enerjiden.

6. İşte istek ve nefret, zevk ve acı, beden, zeka ve irade bu alanda ortaya çıkar.

7. Gerçeği bilenler kibir ve yanılgıdan kurtulurlar. Onlar yumuşak, bağışlayıcı, dürüst, temiz ve tinsel

öğretmenlerine yürekten bağlı olan güçlü ve özdenetimli kişilerdir.

8. Duyuların egemenliğinde olan bencil bir yaşamdan uzaklaşmış, ayrı bir varlık olarak dünyaya gelmenin, çilenin, yaşlılık, hastalık ve ölümün acı dersini öğrenmişlerdir.

9. Her şeye, hatta evlerine, ailelerine, eşlerine ve çocuklarına bile duydukları bencil bağlılık zincirlerini kırmış, sevinçte ve tasada hep aynı kalmayı başarmışlardır.

10. Bana olan sevgileri tamdır. Kalabalığın peşine takılmadan yalnızlıktan hoşlanırlar ve yalnız beni ararlar.

11. İşte gerçek bilgi, bilgeliğin amacı olan insanın içindeki bu Sonsuz'un bilgisidir. Başka bir şey aramak bilgisizlikten kaynaklanır.

12. Şimdi sana ölümsüzlüğün anahtarı olan bilgeliğin amacından söz edeceğim: Var olan ve olmayan her şeyin ötesindeki, başlangıçsız Brahman'dan.

13. Onun elleri, ayakları, gözleri, kulakları her yerdedir. Her şeyi duyar, her şeyi görür; o her şeydir.

14. Onun duyuları yoktur ama duyar. Kendisi tümüyle bağımsız olduğu halde, her şey ona bağımlıdır. O, maddesel dünyanın ötesindedir ama bu dünyada bulunur.

15. O görünmezdir. Hem yakında, hem uzaktadır; varlıkların hem içinde, hem dışındadır. Harekete geçiren odur, ama kendisi hareketsizdir.

16. O her şeyi birleştiren Tek'dir ama çokmuş gibi görünür. Yaratıcı da, koruyucu da, yok edici de O'dur.

17. Tüm karanlıkların ardında parlayan ışıktır o.

Tüm bilginin nesnesi ve kendisidir.

18. İşte sana alanı ve gerçek bilginin amacı ile anlamını açıkladım. Bana sevgiyle bağlı olanlar, bunları bilerek benimle bütünleşirler.

19. Bil ki, ne doğanın, ne de ruhun başlangıcı vardır. Geçici değişiklikler ve üç Guna doğadan gelir.

20. Tüm maddesel şeylerin kaynağı doğadır. Yaratıcı, yaratma aracı ve yaratılmış olandır. Ruh ise bilincin kaynağıdır. Zevki ve acıyı yaşayan odur.

21. İnsan ruhu doğada vücut bulduğunda doğanın sürekli değişen koşulları ile karşı karşıya kalır. Geçici, değişken şeylere bağlanırsa, iyi ya da kötü kaderi onu ölümlü yaşamda oraya buraya savurur.

22. Oysa insandaki Yüce Ruh, kaderin ötesindedir. O tanıkdır - uygun gören, destekleyen, kutsayan Sonsuz Ruh.

23. Bu Ruhun varlığını bilen ve doğayı değişen koşullarıyla tanıyan kişi, nerede olursa olsun kendi kaderini aşmış kişidir.

24. Kimileri meditasyon yoluyla bulurlar Yüce Ruh'u, kimileri bilgelik kimileri de özverili eylem yoluyla.

25. Kimileri bu üç yoldan da habersizdir. Ama başkalarından duyar ve inanırlar. Onlar da ölümü aşanlardandır.

26. Var olan her şey Arjuna, ister canlı ister cansız olsun, alan ile bilenin birleşmesinden doğmuştur.

27. Ölümlülerin yüreğindeki ölümsüzü görebilenler, her yaratıkta değişmeden var olan Tanrıyı görebilenler, gerçeği görenlerdir.

28. Her yerde O'nu gördükleri için ne kendilerine ne de başkalarına zarar verebilirler ve böylece yüce

amaca ulaşırlar.

29. Onlar tüm eylemlerin doğada gerçekleştiğini, içlerindeki Sonsuzun ise bunlardan hiç etkilenmediğini bilirler.

30. Evrendeki çeşitliliğin bütünlükten doğduğunu, kaynağının Tek olduğunu bilirler ve Brahman ile bütünleşirler.

31. Bu Yüce Ruh un başlangıcı yoktur, değişmez ve yok edilemez. Bedende bulunmasına karşın ne eyleme katılır ne de eylemden etkilenir.

32. Tıpkı her yerde olup da dokunulamadığı için hiç bozulmadan kalan eter gibi, maddede bulunan Ruh da maddeden etkilenmez.

33. Dünyadaki tüm varlıkları aydınlatan tek bir güneş olduğu gibi, alanı aydınlatan tek şey de Sonsuz Ruh'dur.

34. Bilgeliğin içe bakan gözüyle alan ile alanı bileni, özgürlük ile doğaya tutsaklığı birbirinden ayırabilen kişi Yüce Ruh'a kavuşur.

ॐ

XIV
EVRİM GÜÇLERİ

Krishna:

1. Azizleri ve ermişleri mükemmelliğe ulaştıran ve tüm bilgilere üstün olan bilgelikten biraz daha söz edeyim sana.

2. Bu bilgeliğe sığınanlar benimle bütünleşir. Onlar için artık ne yeniden doğmak ne de ölüm korkusu vardır.

3. Dôl yatağım Doğa'dır. Oraya tohumlarımı bırakırım. İşte tüm varlıklar bu birleşmeden doğar.

4. Herhangi bir şey dünyaya geldiğinde, bil ki onun Anası Doğa, Babası da benim.

5.Doğa üç Guna olan Sattva (Denge), Rajas (Aşırı hareketlilik) ve Tamas(Uyuşukluk) ile ölümsüz Ruhu bedene bağlar.

6. Temiz, aydınlık ve mutlandırıcı olduğu için Sattva bizi mutluluğa ve bilgeliğe bağlar.

7. Rajas, bencil istek ve tutkulardan kaynaklandığı için insanı eyleme bağlar.

8. Bilgisizlikten doğan Tamas ise karanlıktır. Eylemsizliğe, uykuya, bilinçsizliğe bağlar.

9. Sattva mutluluğa, Rajas eyleme götürür. Bilge-

liği gölgeleyen Tamas ise yanılgıya.

10. Kimi zaman Sattva, Rajas ve Tamas'a üstün gelir, kimi zaman Rajas Sattva ve Tamas'a, kimi zaman da Tamas Rajas ve Sattva'ya.

11. Sattva'nın egemen olduğu zamanlarda bilgeliğin ışığı bedenin tüm kapılarını aydınlatır.

12. Rajas'ın egemen olduğu zamanlarda insan büyük bir sabırsızlıkla doymak bilmez istekler peşinde koşar.

13. Egemen olan Tamas ise, kişi koyu bir karanlıkta, aymazlık ve uyuşukluk içinde yaşar.

14. Sattva durumunda ölenler bilgelerin saf dünyasına giderler.

15. Rajas egemen iken ölenler, sürekli aktif bir biçimde çalışan insanlar arasında yeniden doğarlar. Tamas durumunda ölenler ise bilgisiz ve akılsız insanların bedeninde hayat bulurlar.

16. İyi yapılmış her işte Sattva'nın saf uyumu vardır. Rajas'ın meyvesi acıdır. Tamas'ınki ise bilgisizlik ve duyarsızlık.

17. Sattva'dan bilgelik doğar, Rajas'dan açgözlülük, Tamas'dan ise bulanıklık, yanılgı ve bilgisizlik.

18. Sattva durumunda yaşayanlar göğe yükselir. Rajas durumunda yaşayanlar oldukları yerde kalırlar. Tamas'ın egemenliğinde olanlar ise batağa saplanır.

19. Bilge insanlar eylemin bu üç Gunadan doğduğunu görürler ve bunların ötesine geçip benimle birleşirler.

20. Ölümlü bedenlerini oluşturan bu üç Gunayı aştıkları zaman, doğumu, yaşlılığı, ölümü ve acıyı arkalarında bırakıp ölümsüzlüğe ulaşırlar.

Arjuna:

21. Bu üç Gunayı aşmış olanlar nasıl insanlardır? Nasıl davranırlar? Bu üçlüden kendilerini nasıl kurtarırlar?

Krişna:

22. Sattva'nın dengesi, Rajas'ın hareketliliği, ve Tamas'ın yanıltıcılığı onları etkilemez. Bu güçler etkili olduğunda yakınmaz, etkileri azaldığında ise üzülmezler.

23. Bunların işleyişini izler ve değişenin yalnızca onlar olduğunu bilirler.

24. Kendi içlerinde dengelidirler, ne sevincin, ne acının, ne övgünün ne yerginin, ne iyiliğin, ne kötülüğün iç erinçlerini bozmasına izin vermezler.

25. Onur da onursuzluk da, dost da düşman da birdir onlar için. Bencillikten tümüyle arınmışlardır. İşte bu üçlüyü aşanlar onlardır.

26. Sevgiyle benim için çalışan kişi bu üç gücü aşar ve Tek olan Brahman ile birleşir.

27. Çünkü tüm sevinçlerin kaynağı, değişmez, sonsuz ve ölümsüz Brahman bendedir.

XV
YÜCE ÖZ

Krishna:

1. Kökü yukarıda, dalları aşağıda olan ve ermişlerin aşvattha dedikleri ölümsüz bir ağaç vardır. Bu ağaçta kutsal yazılar yeşerir. Bunların kaynağını görünce, özünü de anlar insan.

2. Doğadaki üç Guna tarafından beslenen bu ağacın dalları yukarı ve aşağı doğru uzar. Tomurcukları, duyularla algılanan nesnelerdir. Aşağı doğru sarkan kökleri insanları dünyasal eylemlere bağlar.

3. Bu ağacın gerçek biçimi özü, başlangıcı ve amacı bu dünyada anlaşılmaz. Arınmışlığın baltasıyla bu köklü ağacı kes.

4. Ve dönüşü olmayan yolu bul. Tüm yaradılışa kaynaklık eden o İlk Nedeni ara.

5. Çünkü kibirinden arınmış, bencil isteklerden kurtulmuş, zevk ve acı ikiliğini aşmış ve içindeki Sonsuzun bilincine varmış olan insanlar Sonsuzluk diyarına ulaşırlar.

6. Orada ne güneş, ne ay ne de ateş vardır - yalnızca benim görkemimin aydınlığı. İşte benim yerim orasıdır. Ve oraya gidenler bir daha geri dönmezler.

7. Sonsuz ruhumdan bir kıvılcım bu dünyada bir can olur. Doğanın yasalarına uygun olarak algılama, eylem ve akıl gücünü kullanır.

8. Bu Ölümsüz Ruh, bedene girip çıktıkça bu güçleri rüzgarın kokuyu dağıtması gibi oradan oraya taşır.

9. Görme, duyma, dokunma, koklama, tad alma duyularını ve düşünceyi kullanarak yaşamaya başlar.

10. Yanılgılar içinde yaşayanlar Onu ne bedendeyken, ne bedeni terk ederken, ne de yaşamın keyfini çıkartırken farkedebilirler. Oysa bilgeliğin gözü bunları görür.

11. Birleşmeyi isteyenler, kararlı bir biçimde çaba göstererek Sonsuz Ruh u kendi yüreklerinde bulurlar. Oysa saf ve bilge olmayanlar, ne kadar çaba gösterirlerse göstersinler, başarılı olamazlar.

12. Tüm evreni aydınlatan güneşin parlaklığı, ayın yumuşak ışığı, ateşin aydınlığı bunların hepsi benden kaynaklanır.

13. Ben tek bir enerji kıvılcımıyla yeryüzüne iner ve yaşam veren sevgiyle dünyadaki her şeyi var ederim.Yaşam suyunun taşıyıcısı olan Ay aracılığıyla tüm bitkileri beslerim.

14. Soluk alıp veren canların içine girer, can veren soluk olarak yaşarım. Midede besinleri yakan ateş olarak bulunurum.

15. Yüreklere yerleşip, hatırlama ve anlama yetisi veririm. Bu yetileri geri alan da benim. Tüm kutsal metinler beni anlatır. Ben onların hem yaratıcısı hem de bilgisiyim.

16. Bu dünyada iki türlü varlık biçimi vardır: Yok olan ve olmayan.

17. Ama bunların da ötesinde bir başka varlık daha bulunur. Evrenin tümüne yayılmış olan ve onu içten destekleyen Sonsuz Ruh.

18. İşte ben kutsal metinlerde değişmenin ve değişmezliğin ötesinde betimlenen Sonsuz Ruh'um.

19. Beni Sonsuz Ruh olarak bilenler, gerçeği görebilenlerdir. Onlar bilgeliğin gerçek kaynağını bulmuş olan kişilerdir Arjuna, ve yüreklerindeki tüm sevgiyle bana taparlar.

20. İşte sana en gizli öğretiyi açıkladım Arjuna. Bunu görenler ışığı görmüş ve dünyadaki görevlerini yerine getirmiş demektir.

XVI
TANRISAL İNSAN, ŞEYTANSI İNSAN

Krişna:

1. Korkusuz ve saf ol Arjuna; yüreğinde hiçbir kuşkuya yer verme. Başkalarına cömertçe ver. İçten, doğru, sevecen ve hizmet isteğiyle dolu ol. Kutsal metinlerde dile gelen gerçeği kavra. Benliğinden uzaklaşmayı ve hiçbir şeye tutkuyla bağlanmamayı öğren.

2. Hiçbir şeye öfkelenme ve hiçbir canlıya zarar verme. Yumuşak ve merhametli ol; herkese karşı iyi niyet taşı .

3. Güçlü, sabırlı, iradeli ve saf ol. Kötülük ve kibirden uzak dur. İşte o zaman Arjuna, kutsal yolun sonuna ulaşırsın.

4. Öte yandan, insanı insanlıktan uzaklaştıran başka nitelikler de vardır. Bunlar iki yüzlülük, boş gurur, kendini beğenmişlik, öfke, zulüm ve bilgisizliktir.

5. Tanrısal nitelikler özgürlüğe götürür, şeytansı olanlar ise tutsaklığa. Ama üzülme Arjuna, sen tanrısal niteliklerle doğdun.

6. Kimilerinde tanrısal nitelikler ağır basar, kimilerinde ise şeytansı. Tanrısallığı uzun uzun anlattım. Şimdi şeytansılığı dinle.

7. Şeytansı olanlar yapmamaları gerekeni yapan, yapmaları gerekeni ise yapmayan insanlardır. Onlarda dürüstlük, saflık ve gerçek duygusu yoktur.

8. Onlar "Tanrı yoktur" derler, "gerçek, tinsel yasa, ahlaki düzen diye bir şey yoktur. Yaradılışın temelinde cinsellik yatar."

9. Böyle çarpık görüşleri olan bu ölü ruhlar şu güzelim dünyanın en büyük düşmanlarıdır. Tüm acılara ve yıkımlara onlar neden olurlar.

10. İkiyüzlü, kibirli ve kendini beğenmiş olan bu insanlar, doyumsuz isteklerle büyük bir yanılgı içinde, kirli amaçları doğrultusunda yaşamlarını sürdürürler.

11. Yalnızca ölümle son bulacak korkular içinde yaşamalarına karşın en önemli şeyin bedensel zevklerin doyurulması olduğu düşüncesinden asla vaz geçmezler.

12. Dört bir yandan kaygı ve sahtekarlık ile çevrili, öfke ve açgözlülükle yönetilen bu insanlar, açlıklarını gidermek için her türlü yolu deneyerek büyük paralar elde ederler.

13. "Bugün bunu elde ettim, yarın da şunu elde edeceğim.

14. Bugün bu düşmanımı yok ettim, yarın da şunu yok edeceğim. Param var, gücüm var. Tanrı gibiyim.

15. Başarılıyım, mutluyum. Kim benimle boy ölçüşebilir? Adaklarımı adar, dinsel törenler yapar, sağa sola bir şeyler verir, keyfime bakarım," diye düşünürler.

16. İşte böyle büyük bir yanılgı içinde kendilerini kandırarak, dağınık bir bilinçle oradan oraya savrulur

ve sonunda cehennemin karanlığına yuvarlanırlar.

17. Kendilerine fazla önem veren bu kişiler, paranın verdiği kibirle, sırf gösteriş olsun diye, inancın ruhuna aykırı olarak kutsal adaklar yaparlar.

18. Bencil, saldırgan, kendini beğenmiş, bedensel isteklere teslim olmuş ve kıskanç olan bu insanlar hem kendi bedenlerinde hem de başkalarınınkinde bulunan benim varlığımı hor kullanırlar.

19. Kötü niyetli, zalim, nefret dolu bu insanları tekrar tekrar kendileri gibi olanların dôl yatağına yerleştiririm.

20. Her yeniden doğuşta aynı şeytansı nitelikleri taşırlar. Böylece her seferinde biraz daha küçülür ve benden gitgide uzaklaşırlar Arjuna.

21. Kendi kendisini yok eden bu gidişin üç yolu vardır: Bedensel isteklere tutsaklık, öfke ve açgözlülük. Bu üçünden kaçın Arjuna.

22. Bu üç karanlık yoldan kaçanlar, en iyiyi arayan ve sonunda yaşamın yüce amacına ulaşanlardır.

23. Kutsal metinleri görmezden gelenler, bencil isteklerin peşinde koşarken yaşamın amacını gözden kaçırırlar.

24. Bu yüzden ne yapıp ne yapmayacağın konusunda kutsal metinlerin öğretisini dinle. Bu öğretiyi kavra ve yaşamını ona göre düzenle.

ॐ

XVII
İNANCIN GÜCÜ

Arjuna:

1. Ey Krişna, kutsal metinleri önemsemedikleri halde yine de inançla tapınanların durumu nedir? Onlar Sattva, Rajas ve Tamasdan hangisi doğrultusunda hareket etmektedirler?

Krişna:

2. Her yaratık, kendi doğasına göre bir tür inanca sahiptir. Bu inanç Sattvadan, Rajasdan ya da Tamasdan kaynaklanabilir. Şimdi sana bunları tek tek anlatayım.

3. İnsanın inancı, doğasından farklı değildir Arjuna. İnancı ne ise kendi de odur. Ya da kendisi ne ise inancı da odur.

4. Sattva insanları aydınlık tanrılarına, Rajas insanları varlık ve güç tanrılarına taparlar. Tamas insanlarının tapındıkları şeyler ise Şeytanlar ve karanlık ruhlardır.

5. Her türlü geleneğe karşı gelerek kendi bedenlerine eziyet eden bu insanlar ikiyüzlülük ve bencillik batağına saplanmışlardır.

6. Hem kendi bedenlerine hem de o bedende yaşayan bana eziyet eden bu insanlar şeytansıdır.

7. Bu üç türlü inanç, ona sahip olan kişilerin yedikleri yiyeceklerle, yaptıkları işlerle, tapınma biçimleri ve başkalarına verdikleri şeylerle de ortaya çıkar. Sana bunların arasındaki farlılıkları anlatayım.

8. Sattva insanları, sindirimi kolay, lezzetli, doyurucu, besleyici olan saf besinleri severler. Bu besinler sağlık, güç, neşe ve uzun ömür kaynağıdır.

9. Rajas insanları tuzlu, ekşi, acı, baharatlı, yani acı veren, rahatsızlık ve hastalık doğuran yiyecekleri severler.

10. Tamas insanları ise çok pişmiş, bayat, artık, yani lezzetini ve besin değerini kaybetmiş olan yiyeceklerden hoşlanırlar.

11. Sattva insanları bana bir şey armağan ederken, tüm benliklerini bu armağanın amacında odaklaştırırlar. Hiçbir ödül beklemeden, tanrısal hükümleri yerine getirirler.

12. Rajas insanları bunu sırf gösteriş olsun diye ve karşılığında bir şey bekleyerek yaparlar.

13. Tamas insanları ise armağan verirken armağanın ne kuralına ne de ruhuna uygun davranırlar. Gerekli duaları okumadan, doğru yiyecekler ve doğru inanç olmadan yaparlar.

14. Bedensel denge, aydınlık tanrılarına, onların rahiplerine, iyi ve bilge kişilere saygı göstererek, saflık, dürüstlük, namusluluk, şiddet karşıtı olmakla elde edilir.

15. Dilde denge, yatıştırıcı sözlerle, doğru konuşmayla, nazik ve yardımcı, güzel sözlerle ve kutsal me-

tinleri okuyarak elde edilir.

16. Zihinsel denge ise dinginlikten, sessizlikten, öz-denetimden, sevgiden ve saflıktan kaynaklanır.

17. Bu üçlü denge, hiçbir karşılık beklenmeden, inançla sağlanmaya çalışılırsa Sattva kaynaklı, yani saf olur

18. Saygı, onur ve hayranlık kazanmak için çalışılıyorsa, bu Rajasın işidir ve kararlı ve tutarlı değildir.

19. Öz-denetim, kişinin kendi kendisine işkence etmesi anlamına geliyorsa, ya da bu denge başkalarına egemen olmak amacıyla elde edilmeye çalışılıyorsa o zaman Tamasdan kaynaklanıyor demektir.

20. Sattva insanları yalnızca vermek doğru olduğu için verirler. Doğru anda, doğru ortamda ve doğru kişiye.

21. Rajas insanları gözü verdiğinde kalarak, ya da karşılığında bir şey bekleyerek verirler.

22. Tamas insanları ise yanlış zamanda, yanlış ortamda, yanlış kişiye, hiçbir sevgi ve saygı duymadan verirler.

23. OM, TAT, SAT. Bu sözcüklerin her biri Brahman'ı tanımlar. Başlangıçta rahipler, kutsal metinler ve armağan ondan gelmiştir.

24. Bu yüzden Brahman'ı sevenler, adaklarını adarken, kutlu işler yaparken, armağan verirken OM sözcüğünü tekrarlarlar.

25. Kendileri için hiçbir şey beklemeden, yalnızca özgür olmak isteğiyle bu işleri yaptıkları için TAT sözcüğünü de eklerler.

26. SAT, iyi ve doğru olan demektir. İyi yapılmış bir işin amacıdır SAT.

27. Verilikte tutarlı olmak SAT'dır. Brahman'a adanmış olan her şey de öyle.

28. Oysa inançsız yapılan şeyler ASAT, yani hiçbir şeydir. İnanç olmadan yapılan şeyin hiçbir değeri yoktur - hem bu dünyada, hem de ötekinde.

XVIII
VAZGEÇME VE ÖZGÜRLÜK

Arjuna:

1. Ey kötülükleri yok eden Krişna, bana vazgeçmeyi anlat. Neden ve nasıl vazgeçmeli?

Krişna:

2. İki türlü vazgeçme vardır. Birincisi her türlü bencil eylemden vazgeçme, ikincisi ise eylemler sonucunda elde edilebilecek olan şeylerden vazgeçmedir.

3. Kimileri zihni derin düşünmeden alakoyduğu için her türlü eylemden vazgeçilmesi gerektiğini söyler. Kimileri ise özverili eylemin, verme eyleminin ve öz denetim sağlamaya yönelik eylemlerin sürdürülmesi gerektiğini düşünür.

4. Şimdi sana eylemin sonucunda elde edilebileceklerden vazgeçmeyi anlatacağım Arjuna. Bu vazgeçmenin üç çeşidi vardır.

5. Özverili eylemden, verme eyleminden ve öz denetim sağlamaya yönelik eylemlerden vazgeçilmemelidir, çünkü bu eylemler düşünceyi arındırır.

6. Ama Arjuna, bu eylemler hiçbir kişisel çıkar gözetmeden, ödül beklemeden gerçekleştirilmelidir.

7. Kişinin yükümlülüklerinden vazgeçmesi de doğru değildir. Böyle yanlış bir vazgeçme Tamasdan kaynaklanır.

8. Gerçekleştirilmesi güç olduğu için ya da bedensel rahatsızlık vereceği düşünülerek eylemden kaçınılıyorsa, bu tür vazgeçme Rajasdan kaynaklanır ve hiçbir işe yaramaz.

9. Oysa kendi üstüne düşeni kendisi için bir beklentisi olduğundan değil de, sırf yapılması gerektiği için yapan kişinin vazgeçmesi Sattva kaynaklıdır.

10. Sattva ile donanmış olanlar vazgeçmenin gerçek anlamını net bir biçimde kavrar ve asla yollarından dönmezler.

11. Beden varoldukça, eylemden tümüyle vazgeçmek olanaksızdır. Gerçek vazgeçme eylemin kendisinden değil, doğuracağı sonuçlardan vazgeçmedir.

12. Herhangi bir eylemi kişisel çıkarları için gerçekleştirenler ne ekerlerse onu biçerler. Kimi zaman iyi, kimi zaman kötü, kimi zaman da hem iyi hem kötü sonuçlarla karşılaşırlar. Oysa kişisel çıkar düşüncesinden arınmış olan kişiler Karma yasasının etki alanı dışında kalırlar.

13. Şimdi Arjuna, bir eylemin gerçekleşebilmesi için gerekli olan beş şeyden söz edeceğim sana.

14. Bunlar beden, algı araçları, benlik duygusu, eylem araçları ve tanrı iradesidir.

15. İşte doğru ya da yanlış, her türlü düşünce, konuşma ve davranış eyleminin beş ana nedeni bunlardır.

16. Kavrayışı gelişmemiş olan bir insan bunu anlamıyor ve kendi iradesini herşeyin üzerinde sayı-

yorsa, bulanık kafasıyla gerçeği göremiyor demektir.

17. Kendi benliğinden sıyrılmış, yüreği saf olan bir kişi buradaki savaşçıların topunu öldürse bile onları öldürmüş olmaz, çünkü o kendisini eylemlerine bağlayan zincirlerden kurtulmuştur.

18. Bilgi, bilinen şey ve bilen üçlemesi eylemi doğurur. Araç, iş ve o işi gerçekleştiren kişiden oluşan üçlü ise eylemin bütünlüğünü oluşturur.

19. Bilgi, eylem ve eylemi gerçekleştiren kişi üç Gunaya göre tanımlanır. Sana bunların ayırıcı niteliklerini anlatayım.

20. Sattva kaynaklı bilgi, her şeyde yok edilemez olan Varlığı, evrendeki çeşitliliğin altında yatan Birliği görür.

21. Rajas kaynaklı bilgi tüm varlıkları tek tek ve birbirinden ayrı olarak görür.

22. Tamas kaynaklı bilgi, derinliği algılayamadığından, küçük bir parçayı bütünün kendisi sanma yanılgısını doğurur.

23. Salt yapılması gerekli olduğu için, hoşa gidip gitmediğine bakmaksızın ve hiçbir beklenti koymadan yapılan iş Sattva kaynaklı işdir.

24. Çıkar kaygısıyla stres altında yapılan iş Rajas kaynaklıdır.

25. Bilinçsizce yapılan ve insanın ne kendisi ne de başkaları için doğuracağı sonuçları düşünmeden giriştiği iş ise Tamas kaynaklıdır.

26. Sattva insanı bencillikten ve bencil bağlardan kurtulmuş, her zaman işe dört elle sarılan ve başarılı olsa da olmasa da sağlam dengesi hiç bozulmayan kişidir.

27.Rajas insanı güçlü bencil istekleri olan ve eylemlerinin meyvesini çabucak toplamak isteyen insandır. Kıskanç, düşüncesi kirli ve yıkıcı olduğundan, kaderin elinde oyuncak olur.

28. Tamas insanı dağınık, bayağı, inatçı, tembel ve düzmecidir. Ruhsal çöküntüye yatkın ve savsaklamacıdır.

29. Şimdi de Arjuna, sana üç ayrı tür anlayıştan ve iradeden söz edeyim.

30. Ne zaman eyleme geçip ne zaman geçmeyeceğini, neyin doğru neyin yanlış, neyin güvenli neyin güvensiz olduğunu, neyin özgürlük neyin tutsaklık getireceğini bilenler vardır. İşte onlarınki saf anlayıştır.

31. Saf olmayan anlayış yanlışı doğrudan, yapılmaması gerekeni yapılması gerekenden ayıramaz.

32. Bir de karanlığa gömülmüş olan ve yanlışı doğru, gerçek olmayanı gerçekmiş gibi gösteren anlayış vardır.

33. Meditasyon ile güçlendirilmiş olan Sattva kaynaklı irade zihni, duyuları ve yaşam soluğunu tam bir uyum içinde canlı tutan saf iradedir.

34. Bencil isteklerle yoğrulmuş olan Rajas kaynaklı irade varlık, zevk ve saygınlık peşinde koşar.

35. Tamas kaynaklı irade ise bilgisizlikte ayak direme, uyuşukluk, korku, keder, ruhsal çöküntü ve kendini beğenmişliğin karanlığına gömülmüştür.

36. Mutluluk da üç türlüdür Arjuna. Kişi sürekli çabayla acılarını sona erdirebilir.

37. Önce zehir gibi görünen ama sonunda nektar tadı veren mutluluk Sattva mutluluğudur ve kendi kendisiyle barışık olan bir zihinden doğar.

38. Duyularını verdiği zevk önce nektar gibi tatlıdır ama sonunda zehir acısına dönüşür. Bu Rajas mutluluğudur.

39. Tamas insanları ise mutluluğu uykuda, uyuşuklukta ve her türlü uyuşturucuda bulurlar. Böyle bir mutluluk baştan sona bir yanılsamadır.

40. İster yeryüzünde doğmuş olsun, isterse cennette tanrılar arasında, hiçbir yaratık bu üç Gunadan bağımsız hareket edemez.

41. Toplum düzeninde farklı sorumluluk alanlarını belirleyen kastlar da bu üç Gunanın etkisiyle ortaya çıkar.

42. Bir Brahminin doğasına uygun olarak sorumluluğu, öz denetimli, dingin, temiz yürekli, sabırlı, alçak gönüllü, bilgili, bilge, dünyadan el çekmiş ve inançlı olmaktır.

43. Bir Çatriya, doğası gereği, yürekli, güçlü, sağlam, eli açık, önder ve kahraman olmalıdır.

44. Ticaret, çiftçilik ve hayvancılık Vayşanın işidir. Şudralar ise hizmet için yaratılmışlardır.

45. Kendi üzerine düşen işi yaparak herkes yetkinliğe ulaşabilir.

46. İnsanın kendi görevini en iyi biçimde yapması demek, her varlıkta bulunan Yaratıcıya tapması demektir. Böyle bir tapınma sonunda mutluluk getirir.

47. Kişinin başka birinin işini yapmaya çalışmak yerine, ne kadar alçak gönüllü olursa olsun, kendi üzerine düşen işi en iyi biçimde yapmaya çalışması daha iyidir. Kendi sorumluluğunu elinden geldiğince yerine getirmeye çalışan insan hiç acı çekmez.

48. Üzerine düşeni istediği yetkinlikte yapamasa

bile insan sorumluluğundan kaçmamalıdır. Çünkü dumansız ateş olmadığı gibi, kusursuz iş de yoktur.

49. Bencil bağlarından kurtulmuş, benliğine ve tutkularına egemen olmuş insan, eylemden kurtulmanın sağladığı yüce yetkinliğe ulaşır.

50. Dinle Arjuna, sana böyle bir yetkinliğe ulaşan kişinin aynı zamanda nasıl Brahman'a da ulaşmış olacağını anlatayım.

51. Böyle bir insan hiç yanılmadan doğruyu yanlıştan ayırır, duyularının ve tutkularının efendisidir, hoşlandığım ve hoşlanmadığım şeyler diye ayırım yapmaz,

52. hiç kimseye bağımlı değildir, bedenini, dilini ve zihnini tam bir denetim altında tutar ve sade bir yaşam sürer.

53. Benlik, saldırganlık, kibir, öfke ve sahip olma isteği gibi duygulardan arınmış olduğu için hem kendisiyle hem de başkalarıyla barışıktır ve bu yüzden Brahman ile bütünleşmeye yaraşır bir insan olur.

54. Brahman ile birleşince sevinci ve acıyı aşan ruhu dinginleşir. Artık onun için tüm varlıklar birdir ve bana gönülden bağlıdır.

55. Sevgi yoluyla beni gerçekten tanır. Beni gerçekten tanıyınca da benim Varlığıma katılmış olur.

56. Yaptığı her şeyi benim için yapar ve ölümsüzlüğe ulaşır.

57. Yaptığın her şeyi bana ada; tek koruyucun olarak yalnız beni gör. Bana sığın, her zaman beni düşün.

58. Beni aklından hiç çıkartmazsan tüm güçlükleri yenmeni sağlarım. Ama yalnız kendini düşünür ve

dinlemezsen sana hiç kimsenin yardımı olamaz.

59. Eğer bencilce düşünüp, "dövüşmeyeceğim bu savaşta" dersen, bu kararın bir işe yaramaz; yaradılışın gereği bu savaşa gireceksin.

60. Yaradılışın gereği oluşan Karman, yanılgından dolayı yapmak istemediğin şeyleri bile yaptıracak sana.

61. Tanrı tüm varlıkların yüreğindedir Arjuna. Onları bu gölgeler dünyasında birer kukla gibi oynatır.

62. Kurtuluş için tüm ruhunla O'na git. Sana sonsuz bir barış ve ölümsüzlük verecektir.

63. Sana bilgelik taşıyan bu sözleri verdim. Onlar üzerinde düşün ve sonra ne istersen onu yap.

64. Bunlar sana son sözlerim sevgili Arjuna. Sen benim için çok değerlisin.

65. Her zaman benim varlığımın bilincinde ol. Sev beni, yaptığın her şeyi bana ada. Böylelikle bana gelirsin. Sana söz veriyorum, çünkü sen benim için çok değerlisin.

66. Benden başka hiçbir şeyden destek ve koruma bekleme. Seni geçmiş günahlarından arındıracağım, üzülme.

67. Sana verdiğim bu bilgileri inancı, öz denetimi ve öğrenme isteği olmayan, ya da beni önemsemeyen kişilerle paylaşma.

68. Gita'nın bu yüce gizemini beni seven herkese öğreten kişi bana olan sevgisini en iyi biçimde kanıtlıyor demektir. O kuşkusuz bana gelecektir.

69. Bana kimse bundan daha büyük bir hizmet yapamaz. Yeryüzünde hiç kimse ondan daha sevgili değildir.

70. Bu kutsal sözler üzerine düşünenler bana sevgi ve bilgiyle taparlar.

71. Onları inançla ve hiçbir kuşku duymadan yalnızca başkalarından dinleyenler bile iyi insanların yaşadığı daha mutlu bir dünyaya giderler.

72. Beni dikkatle dinledin mi Arjuna? Kuşkuların ve kafandaki karışıklık dağıldı mı?

Arjuna:

73. Bütün kuşkularımı ve yanılgılarımı yok ettin. Artık anlıyorum. İnancım sağlam. Senin dediğin gibi yapacağım.

Sanjaya:

74. İşte tanrıların tanrısı ile yüce savaşçı Arjuna arasında geçtiğine tanıklık ettiğim konuşma buydu. Hatırladıkça tüylerim diken diken oluyor.

75. Ozan Vyasa'nın ihsanıyla bu yüce gizemi anlatan sözleri, o gizemin kaynağı olan Krişna'nın ağzından duydum.

76. Ne zaman bu kutsal ve harikulade sözleri hatırlasam içim sevinçle doluyor.

77. Ve ne zaman Krişna'nın o görkemli görüntüsünü hatırlasam sevincim yüreğimden taşıyor.

78. Tanrısal Krişna ile yüce Arjuna her neredeyse, orada bolluk, utku, mutluluk, güzellik ve doğruluk vardır. İşte inancım bu!

ॐ

BAGAVAD GİTA
Kutlu Ezgi

Doğu bilgeliğinin en önemli belgelerinden biri olan ***Bagavad Gita***, ünlü Hint destanı ***Mahabarata***'nın bir bölümüdür. Ancak gerek anlatımı gerekse içeriği bakımından çerçeve öyküden ayrılan ***Gita*** kendi başına bir bütünlük oluşturur.

Mahabarata'da anlatılan, iki akraba hanedan arasında krallığın paylaşımı savaşı çerçevesinde, insanın görevleriyle sorumlulukları, yaşam, ölüm, ölümsüzlük gibi giderek anlamı büyüyen soruları tartışan ***Bagavad Gita*** çeşitli düzlemlerde okunup yorumlanabilir.

"İnsanın kendi akrabalarını öldürmesi doğru mudur?" gibi insanca bir sorudan yola çıkarak, insan-insan, insan-toplum ilişkisinden insan-tanrı ilişkisine uzanan bu temel soruları

Yoga felsefesi doğrultusunda yanıtlar.

Hint kaynaklı olmasına karşın ***Bagavad Gita***'nın evrenselliği, iletisini belli bir inancın, sınıfın ya da cinsin egemenliğine sokmadan, çok geniş anlamda sunabilmesinden kaynaklanmaktadır.

ISBN 975 - 533 - 106 - 9